КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 31 грудня 2025 р. № 1805

Київ

Деякі питання надання державної допомоги сім’ям з дітьми

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Порядок надання допомоги при народженні дитини, що додається.

2. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються.

3. Міністерству соціальної політики, сім’ї та єдності, Міністерству цифрової трансформації та Пенсійному фонду України забезпечити електронну інформаційну взаємодію між державними електронними інформаційними ресурсами, необхідну для призначення і виплати державної допомоги сім’ям з дітьми.

4. Міністерству соціальної політики, сім’ї та єдності та Пенсійному фонду України забезпечити технічне доопрацювання інформаційних систем у частині забезпечення призначення, нарахування, виплати державної допомоги сім’ям з дітьми.

5. Обласним, Київській міській державним адміністраціям (військовим адміністраціям) та Пенсійному фонду України забезпечити проведення інформаційно-роз’яснювальної роботи, спрямованої на інформування населення про умови, порядок і строки надання державної допомоги сім’ям з дітьми.

6. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування та застосовується з 1 січня 2026 року.

Прем’єр-міністр України **Ю. СВИРИДЕНКО**

Інд. 26

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 31 грудня 2025 р. № 1805

ПОРЯДОК
надання допомоги при народженні дитини

1. Цей Порядок визначає механізм призначення і виплати допомоги при народженні першої та кожної наступної дитини у розмірі 50 000 гривень (далі — допомога при народженні дитини) органами Пенсійного фонду України.

2. Призначення і виплата допомоги при народженні дитини здійснюються з дотриманням вимог Закону України “Про адміністративну процедуру”.

3. Право на допомогу при народженні дитини має один із батьків дитини, опікун, з яким дитина, яка народилася після 31 грудня 2025 р., постійно проживає та який подав заяву про призначення такої допомоги.

Допомога при народженні дитини, яка народилася до 31 грудня 2025 р. включно, надається відповідно до Порядку призначення і виплати державної допомоги сім’ям з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1751 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 52, ст. 2365), — із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2025 р. № 1805 “Деякі питання надання державної допомоги сім’ям з дітьми”.

4. Для призначення допомоги при народженні дитини за умови пред’явлення паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує особу, подається заява одного з батьків (опікуна), з яким постійно проживає дитина (далі — заявник), про призначення окремих видів державної соціальної допомоги за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 “Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України” (Офіційний вісник України, 2025 р., № 59, ст. 4058) (далі — заява).

До заяви додаються копії таких документів:

свідоцтва про народження дитини — у разі подання заяви одним із батьків дитини, який постійно проживає з дитиною;

рішення про встановлення опіки — у разі подання заяви опікуном дитини.

Заява може бути подана в електронній формі (з використанням інформаційно-комунікаційних систем, через офіційний веб-сайт Мінсоцполітики або інтегровані з ним інформаційні системи органів

виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, зокрема з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису відповідно до вимог Закону України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги” (далі — кваліфікований електронний підпис) органу Пенсійного фонду України. У такому разі факт народження дитини на території України підтверджується за інформацією з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, отриманою шляхом електронної взаємодії.

Структура та формат інформаційних файлів, що передаються та приймаються в порядку взаємодії інформаційних систем, визначаються Мінсоцполітики та Мін’юстом шляхом прийняття спільних рішень, які оформляються окремими протоколами.

Визначена цим пунктом процедура взаємодії інформаційних систем діє до підключення відповідних інформаційних систем до системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів відповідно до Положення про систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів “Трембіта”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 р. № 606 “Деякі питання електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів” (Офіційний вісник України, 2016 р., № 73, ст. 2455; 2021 р., № 52, ст. 3216; 2023 р., № 11, ст. 721).

У разі надходження надісланої з використанням інформаційно-комунікаційних систем заяви без кваліфікованого електронного підпису громадянина України орган Пенсійного фонду України повідомляє заявнику, що допомога при народженні дитини призначається лише після підписання у місячний строк зазначеної заяви.

У разі непідписання заяви у зазначений строк подається нова заява.

Заява подається в електронній формі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі — Портал Дія) (за наявності технічної можливості) заявником:

який є громадянином України;

який пройшов електронну ідентифікацію та автентифікацію з накладенням кваліфікованого електронного підпису або з використанням засобів електронної ідентифікації з високим або середнім рівнем довіри відповідно до вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг”.

Заява про отримання допомоги формується засобами Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), у формі, зручній для сприйняття її змісту, та містить перелік таких відомостей:

про заявника, а саме:

прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

серія (за наявності) та номер, дата видачі паспорта громадянина України, найменування уповноваженого суб'єкта, що видав документ (код), дата закінчення строку дії документа (за наявності);

унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

стать;

дата народження;

контактні дані (номер телефону та/або адреса електронної пошти);

адреса зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування);

адреса фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб);

тип звернення (первинне);

міжнародний номер банківського рахунка (IBAN (International Bank Account Number) або номер відділення національного оператора поштового зв'язку;

про дитину (дітей), на яку (яких) необхідно отримати допомогу (щодо кожної дитини окремо), а саме:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

серія та номер свідоцтва про народження.

5. Під час формування заяви на Порталі Дія отримуються/підтверджуються такі відомості:

з Державного реєстру актів цивільного стану громадян — щодо актового запису про народження;

з Єдиного державного демографічного реєстру через єдину інформаційну систему МВС — щодо унікального номера запису в Єдиному державному демографічному реєстрі.

6. Формування заяви припиняється та її подання блокується за допомогою засобів Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), якщо зазначені відомості:

1) надані не в повному обсязі;

2) не підтверджуються відомостями з інформаційно-комунікаційних систем, зазначених у пункті 5 цього Порядку;

3) не узгоджуються між собою.

Заявник забезпечує достовірність відомостей, що містяться в заяві.

Після усунення причин, що стали підставою для припинення формування заяви, заявник має право повторно сформувати та подати заяву через засоби Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

7. Сформована та підписана з накладенням кваліфікованого електронного підпису заява передається за допомогою засобів Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами Мінсоцполітики до відповідного органу Пенсійного фонду України за адресою зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування) або фактичним місцем проживання (для внутрішньо переміщених осіб) заявника для розгляду відповідно до цього Порядку.

8. За допомогою засобів Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), заявник у строки, встановлені цим Порядком, отримує інформацію за результатом прийнятого органами Пенсійного фонду України рішення.

9. У разі народження двох і більше дітей допомога надається на кожну дитину.

10. Допомога при народженні дитини призначається за умови, що заява про її призначення надійшла до органу Пенсійного фонду України не пізніше ніж через 12 місяців з дня народження дитини.

Допомога при народженні дитини не надається/не виплачується у разі:

позбавлення отримувача батьківських прав, припинення опіки або звільнення опікуна від його повноважень щодо конкретної дитини;

відібрання дитини в отримувача без позбавлення батьківських прав, тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання.

Якщо протягом 12 місяців з дня народження дитини щодо отримувача настали обставини, зазначені в абзаці третьому або четвертому цього пункту, така особа добровільно повертає суму допомоги при народженні дитини у повному обсязі органу Пенсійного фонду України. У разі неможливості добровільного повернення сум допомоги при народженні дитини така сума стягується в судовому порядку.

11. Допомога при народженні дитини також надається в рамках комплексної електронної публічної послуги “єМалятко” шляхом подання батьками або одним із них заяви про державну реєстрацію народження та внесення до такої заяви відомостей, необхідних для призначення допомоги при народженні дитини відповідно до Порядку надання комплексної електронної публічної послуги “єМалятко”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2023 р. № 853 “Деякі питання надання комплексної електронної публічної послуги “єМалятко”

(Офіційний вісник України, 2023 р., № 79, ст. 4496). У такому разі факт народження дитини підтверджується відомостями з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, отриманими шляхом електронної інформаційної взаємодії.

12. Жінки, які мають адресу зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування) на території України і народили дитину під час тимчасового перебування за межами України, подають видані компетентними органами країни перебування і легалізовані в установленому порядку документи, що засвідчують народження дитини, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

13. У період воєнного стану для призначення допомоги при народженні дитини отримувач, який тимчасово перебуває за межами України (крім осіб, які перебувають на території держави, визнаної згідно із законом державою-окупантом та/або державою-агресором), надсилає за допомогою засобів поштового зв'язку до органу Пенсійного фонду України заяву та копії виданих компетентними органами країни перебування документів, що засвідчують народження дитини, легалізовані в установленому порядку, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, з перекладом на українську мову. Вірність перекладу або справжність підпису перекладача повинні бути засвідчені нотаріально. Правильність/достовірність перекладу може бути засвідчена підписом особи, яка здійснила переклад, за умови наявності у неї відповідного свідоцтва (диплома) про кваліфікацію перекладача, що підтверджує володіння відповідною іноземною мовою та надає їй право провадити викладацьку діяльність, копія якого додається.

14. У разі народження дитини під час перебування жінки в слідчому ізоляторі або установі виконання покарань адміністрація ізолятора або установи у 10-денний строк після отримання заяви матері про призначення допомоги при народженні дитини подає її заяву і копію свідоцтва про народження дитини органу Пенсійного фонду України.

15. У разі народження мертвої дитини допомога при народженні дитини не призначається.

16. У разі відмови матері від дитини або припинення її батьківських прав щодо дитини сума допомоги при народженні дитини, отримана отримувачем, підлягає поверненню у повному обсязі. Така особа зобов'язана добровільно повернути суму допомоги при народженні дитини органу Пенсійного фонду України. У разі неможливості добровільного повернення суми допомоги при народженні дитини така сума стягується в судовому порядку відповідно до законодавства.

17. Допомога при народженні дитини призначається опікуну на кожну дитину, над якою встановлено опіку, з місяця встановлення опіки у розмірі, встановленому при народженні дитини, за умови, що допомога при народженні дитини не була отримана або була повернута у повному обсязі

відповідно до пункту 16 цього Порядку, а на момент встановлення опіки така дитина не досягла однорічного віку.

18. У разі влаштування дитини до дитячого закладу на повне державне утримання допомога призначається і виплачується в розмірі, встановленому при народженні дитини, шляхом перерахування коштів на відкритий в установі уповноваженого банку вкладний (депозитний) рахунок дитини в порядку, затвердженому Мінсоцполітики, Мінфіном, МОЗ, МОН, Мінмолодьспортом, Пенсійним фондом України.

Вкладні (депозитні) рахунки на ім’я дітей відкриваються адміністрацією дитячого закладу, в якому дитина перебуває на повному державному утриманні, у банках відповідно до Інструкції про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 29 липня 2022 р. № 162.

Кошти, що зберігаються на вкладному (депозитному) рахунку дитини у банку, можуть бути використані для створення належних умов для утримання та виховання дитини в порядку, визначеному законодавством:

опікуном — у разі встановлення опіки над дитиною;

дитиною після досягнення повноліття — у разі, коли кошти допомоги не були використані опікуном.

19. У разі перебування дитини разом з матір’ю в слідчому ізоляторі або установі виконання покарань допомога призначається і виплачується шляхом перерахування на відкритий у банку вкладний (депозитний) рахунок дитини на підставі звернення адміністрації слідчого ізолятора або установи виконання покарань за умови, що звернення за її призначенням надійшло не пізніше ніж через 12 календарних місяців після народження дитини.

Вкладні (депозитні) рахунки на ім’я дитини відкриваються адміністрацією слідчого ізолятора або установи виконання покарань у банках відповідно до Інструкції про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 29 липня 2022 р. № 162.

Кошти, що зберігаються на вкладному (депозитному) рахунку такої дитини в банку, можуть бути використані для створення належних умов для утримання та виховання дитини в порядку, визначеному законодавством:

матір’ю дитини — у разі звільнення її із слідчого ізолятора або установи виконання покарань за умови перебування дитини разом з матір’ю;

батьком дитини (опікуном), який забрав з відповідної установи дитину, на яку відкрито вкладний (депозитний) рахунок в банку, на який перераховано допомогу при народженні дитини;

дитиною після досягнення повноліття — у разі, коли кошти не були використані одним з батьків або опікуном.

20. Допомога при народженні дитини є власністю дитини. Розпорядження коштами допомоги при народженні дитини здійснюється одним із батьків або опікуном як законним представником дитини виключно в її інтересах.

21. Електронна інформаційна взаємодія між електронними інформаційними ресурсами здійснюється з використанням засобів системи електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів.

22. У разі відсутності технічної можливості передачі даних за допомогою системи електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів інформаційна взаємодія суб’єктів інформаційних відносин може здійснюватися з використанням інших інформаційно-комунікаційних систем із дотриманням вимог статті 8 Закону України “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”.

23. Обмін інформацією здійснюється в електронній формі з дотриманням вимог Законів України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, “Про захист персональних даних”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”.

_____

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 31 грудня 2025 р. № 1805

ЗМІНИ,
що вносяться до постанов
Кабінету Міністрів України

1. Порядок призначення і виплати державної допомоги сім’ям з дітьми, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1751 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 52, ст. 2365 із наступними змінами), викласти в такій редакції:

“ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2001 р. № 1751
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 31 грудня 2025 р. № 1805)

ПОРЯДОК
призначення і виплати державної
допомоги сім’ям з дітьми

Загальні питання

1. Цей Порядок визначає умови призначення і виплати таких видів державної допомоги сім’ям з дітьми, передбачених Законом України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”:

1) у період вагітності, пологів та післяпологовий період (у порядку черговості залежно від етапу життєвого циклу):

допомога у зв’язку з вагітністю та пологами;

допомога при народженні дитини, одноразова натуральна допомога “пакунок малюка”;

2) у період догляду за дитиною:

допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку;

допомога для догляду за дитиною “єЯсла”;

3) допомога при усиновленні дитини;

4) допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування;

5) допомога на дітей одиноким матерям;

6) допомога на дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність (далі — допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною).

2. У цьому Порядку термін "непрацююча працездатна особа" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям".

Призначення і виплата всіх видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", здійснюється з дотриманням вимог Закону України "Про адміністративну процедуру".

3. Всі види державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачені Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", призначаються і виплачуються:

громадянам України;

іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають в Україні, особам, яких визнано в Україні біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, іншим іноземцям у випадках, встановлених законом, які мають право на державну допомогу нарівні з громадянами України на умовах, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", іншими законами або міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

У разі коли міжнародним договором України передбачено інші правила, ніж ті, що містяться у Законі України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", застосовуються правила, встановлені міжнародним договором.

Призначення і виплата будь-якого виду державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", здійснюються органами Пенсійного фонду України незалежно від адреси задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) особи, яка звертається за призначенням будь-якого виду допомоги сім'ям з дітьми (далі — заявник).

Для призначення всіх видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", заяви з необхідними документами та/або відомостями подаються заявником:

до органу Пенсійного фонду України, зокрема у разі надсилання їх засобами поштового зв'язку або в електронній формі (за допомогою засобів

веб-порталу електронних послуг Пенсійного фонду України, мобільного додатка Пенсійного фонду України);

в електронній формі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі — Портал Дія) або засобами Соціального веб-порталу електронних послуг Мінсоцполітики (за технічної можливості).

Заяви з необхідними документами та/або відомостями, сформовані за допомогою засобів Порталу Дія, засобів Соціального веб-порталу електронних послуг Мінсоцполітики, засобів веб-порталу електронних послуг Пенсійного фонду України, мобільного додатка Пенсійного фонду України, передаються до відповідної інформаційної системи шляхом електронної інформаційної взаємодії.

Пенсійний фонд України на підставі поданої в паперовій формі заяви з необхідними документами та/або відомостями не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дати її надходження формують в інформаційній системі електронну справу (за технічної можливості) або шляхом електронної інформаційної взаємодії і не пізніше ніж протягом наступного робочого дня передають до відповідної підсистеми інформаційної системи у формі електронної справи електронні копії заяви та додані до неї необхідні документи з дотриманням вимог Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги", "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах".

За наявності технічної можливості засобами Порталу Дія можна подати заяву в разі звернення за призначенням допомоги:

у зв'язку з вагітністю та пологами;

при народженні дитини;

для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку;

для догляду за дитиною "єЯсла";

при усиновленні дитини;

на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування;

на дітей одиноким матерям;

особі, яка доглядає за хворою дитиною.

Заява з необхідними документами та/або відомостями засобами Порталу Дія подається в електронній формі з урахуванням особливостей, визначених у пунктах 72—85 цього Порядку.

У разі подання заяви та декларації про доходи та майновий стан осіб, які звернулися за призначенням усіх видів соціальної допомоги, що складається за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 "Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України" (Офіційний вісник України, 2025 р., № 59, ст. 4058), в електронній формі за допомогою засобів Порталу Дія (зокрема з

використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія) (за наявності технічної можливості) складення та/або подання будь-яких інших заяв, документів чи відомостей, крім тих, що визначені пунктами 72—85 цього Порядку, не вимагається.

Якщо для отримання одного з видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", необхідно подати документи та/або відомості, що містяться в інформаційно-комунікаційних системах, або якщо такі документи та/або відомості можуть бути отримані шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами та публічними електронними реєстрами органів державної влади, такі документи та/або відомості не подаються, а в заяві зазначаються відомості, необхідні для верифікації особи та отримання даних з відповідних реєстрів і надання одного з видів державної допомоги сім'ям з дітьми.

Підтвердження відомостей, необхідних для призначення та виплати одного з видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", здійснюється з урахуванням статей 5 і 6 Закону України "Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг".

Якщо заявник вже отримує будь-який з видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", які призначаються органами Пенсійного фонду України, відомості про розмір допомоги враховуються цим органом без необхідності її декларування.

Витрати на виплату всіх видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", здійснюються за рахунок коштів державного бюджету.

4. Виплата допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами, допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку та допомоги для догляду за дитиною "єЯсла" здійснюється отримувачу на поточний рахунок із спеціальним режимом використання, до якого емітовано електронний платіжний засіб "Дія.Картка", відкритий в уповноваженому банку, через який здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги, виплата за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням та заробітної плати працівникам бюджетних установ (далі — уповноважений банк), за вибором отримувача, зазначеному у заявах про призначення допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами, допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку та допомоги для догляду за дитиною "єЯсла".

Відкриття спеціального рахунка здійснюється уповноваженим банком відповідно до законодавства та нормативно-правових актів Національного банку.

Послуги уповноваженого банку, пов’язані з відкриттям, закриттям та обслуговуванням спеціального рахунка, надаються безоплатно.

Зняття готівки або перерахування коштів виплаченої допомоги із спеціального рахунка на інший рахунок, крім рахунків закладів, закладів торгівлі/аптек, забороняється.

У разі повернення придбаного товару або відмови від надання послуги кошти допомоги повертаються на спеціальний рахунок, з якого здійснювалася оплата такого товару/послуги. Повернення отримувачу коштів готівкою або на інший його рахунок забороняється.

У разі відмови отримувача від придбання одягу, взуття або лікарських засобів повернення коштів виплаченої допомоги здійснюється виключно на спеціальний рахунок, з якого проведено оплату. Повернення коштів виплаченої допомоги в готівковій формі або на інші рахунки отримувача забороняється.

5. Пенсійний фонд України після узагальнення відомостей про отримувачів, якими подано заяву про призначення окремих видів державної соціальної допомоги за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 “Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України”, щодо призначення допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами, допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку та допомоги для догляду за дитиною “єЯсла” з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), засобів Соціального веб-порталу електронних послуг Мінсоцполітики, засобів веб-порталу електронних послуг Пенсійного фонду України, мобільного додатка Пенсійного фонду України та у паперовій формі протягом двох робочих днів формує зведений список, на підставі якого готує інформацію про кількість отримувачів та загальну потребу в бюджетних коштах, яку шляхом електронної інформаційної взаємодії подає за підписом уповноваженої особи до Мінсоцполітики.

Мінсоцполітики на підставі інформації про кількість отримувачів та загальну потребу в бюджетних коштах не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дати її отримання перераховує бюджетні кошти з рахунка Мінсоцполітики, відкритого в Казначействі, на рахунок Пенсійного фонду України, відкритий в Казначействі, відповідно до Порядку використання коштів державного бюджету для забезпечення соціального захисту громадян, які потрапили у складні життєві обставини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1475 “Деякі питання соціального захисту громадян, які потрапили у складні життєві обставини” (Офіційний вісник України, 2023 р., № 4, ст. 317).

Пенсійний фонд України не пізніше ніж протягом двох робочих днів з дати отримання коштів перераховує їх на поточний рахунок

уповноваженому банку відповідно до договору про взаємодію, укладеного між Пенсійним фондом України та уповноваженим банком.

На підставі платіжної інструкції Пенсійного фонду України та зведеного списку отримувачів уповноважений банк протягом трьох операційних днів з дня отримання коштів перераховує кошти на спеціальні рахунки, відкриті в уповноваженому банку.

6. Виплата допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку надається отримувачам у безготівковій формі виключно для сфер діяльності та кодів категорії діяльності суб'єкта господарювання за комбінацією коду країни банку-еквайра — Україна та кодами категорії діяльності суб'єкта господарювання (Merchant Category Code), визначених згідно з додатком.

Допомога у період вагітності та післяпологовий період

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами

7. Право на державну допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами мають вагітні жінки, у тому числі ті, які не застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, зокрема:

жінки з числа військовослужбовців Збройних Сил, Держприкордонслужби, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, Держспецтрансслужби, Держспецзв'язку, з числа поліцейських, осіб начальницького і рядового складу органів та підрозділів служби цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби;

інші жінки, які не підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

8. Для призначення допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами заявником подаються:

заява про призначення окремих видів державної соціальної допомоги за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 "Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України";

інформація про номер запису в Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я (далі — Реєстр) про сформований медичний висновок про тимчасову непрацездатність категорії "Вагітність та пологи" (далі — медичний висновок).

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами призначається на підставі відомостей з Реєстру, отриманих за запитом уповноваженої особи за місцем служби або органу Пенсійного фонду України з метою перевірки інформації про сформований медичний висновок з використанням Порталу Дія у порядку, визначеному Порядком ведення Реєстру медичних висновків в

електронній системі охорони здоров'я, затвердженим наказом МОЗ від 18 вересня 2020 р. № 2136.

У разі виявлення невідповідностей у відомостях, що містяться в Реєстрі, уповноважена особа за місцем служби або орган Пенсійного фонду України повідомляє особі, щодо якої сформовано медичний висновок, про необхідність усунення таких невідповідностей.

Для підтвердження даних про те, що жінка не є застрахованою особою та не бере участі (у тому числі добровільної) в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, використовується інформація з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

9. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами призначається:

1) якщо звернення за нею надійшло не пізніше ніж через шість місяців з дня закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, і виплачується жінкам за весь період відпустки, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей — 70) календарних днів після пологів. Жінкам, віднесеним до 1—3 категорії осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, допомога виплачується за 180 календарних днів зазначеної відпустки (90 — до пологів і 90 — після пологів). Допомога обчислюється сумарно та призначається жінкам у повному обсязі незалежно від кількості днів відпустки, фактично використаних до пологів.

Для проведення донарахування зазначеної допомоги у разі ускладнених пологів особам, зазначеним у пункті 3 цього Порядку, подається інформація про номер запису про сформований у Реєстрі медичний висновок.

У разі народження мертвої дитини допомога у зв'язку з вагітністю та пологами виплачується на загальних підставах, а у разі викидня — не виплачується;

2) особам, які усиновили чи взяли під опіку дитину протягом двох місяців з дня її народження, допомога призначається за період з дня усиновлення чи встановлення опіки і до закінчення 56 календарних днів (70 календарних днів у разі одночасного усиновлення або встановлення опіки над двома і більше дітьми, 90 календарних днів — для жінок, віднесених до 1—3 категорії осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи).

10. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами надається жінкам, які не застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування та отримують грошове забезпечення, з числа військовослужбовців Збройних Сил, Держприкордонслужби, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, Держспецтрансслужби, Держспецзв'язку, з числа поліцейських, осіб начальницького і рядового складу органів та підрозділів

служби цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби — у розмірі 100 відсотків середньомісячного грошового забезпечення.

Середньомісячне грошове забезпечення обчислюється з урахуванням виплати грошового забезпечення, здійсненого за останні 12 календарних місяців служби, що передують місяцю надання допомоги у зв'язку з вагітністю і пологами.

У разі коли жінка виконувала обов'язки військової служби менш як рік, розрахунковий період для визначення середньомісячного грошового забезпечення обчислюється з урахуванням виплат грошового забезпечення за фактичний час виконання обов'язків військової служби.

До видів виплат грошового забезпечення за відповідний період служби включаються оклад за військовим званням, посадовий оклад та щомісячні додаткові види грошового забезпечення.

11. Покриття витрат на виплату допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами:

жінкам із числа військовослужбовців Збройних Сил, Держприкордонслужби, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, Держспецтрансслужби, Держспецзв'язку, з числа поліцейських, осіб начальницького і рядового складу органів та підрозділів служби цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на такі цілі Збройним Силам та іншим військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, Національній поліції, Адміністрації Держспецтрансслужби, Адміністрації Держспецзв'язку, Державній кримінально-виконавчій службі, ДСНС;

іншим категоріям жінок здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

12. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам із числа військовослужбовців Збройних Сил, Держприкордонслужби, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, Держспецтрансслужби, Держспецзв'язку, з числа поліцейських, осіб начальницького і рядового складу органів та підрозділів служби цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби призначається та виплачується за місцем основної роботи (служби).

Іншим жінкам, які не підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності відповідно до статті 11 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування", допомога у зв'язку з вагітністю та пологами призначається і виплачується органами Пенсійного фонду України.

Допомога у зв’язку з вагітністю та пологами також надається засобами Порталу дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія) (за технічної можливості). У такому разі необхідні відомості підтверджуються (отримуються) з державних реєстрів/систем шляхом електронної інформаційної взаємодії в установленому порядку.

Допомога при народженні дитини

13. Допомога при народженні дитини надається у розмірі, встановленому на дату народження дитини.

Допомога при народженні дитини, яка народилася до 31 грудня 2025 р. включно, надається у розмірі 41280 гривень. Виплата допомоги здійснюється одноразово у сумі 10320 гривень, решта суми допомоги виплачується протягом наступних 36 місяців рівними частинами.

14. У разі перебування дитини, на яку відкрито вкладний (депозитний) рахунок в банківській установі, на який перераховано допомогу при народженні дитини, разом з матір’ю в слідчому ізоляторі або установі виконання покарань адміністрація ізолятора або установи повідомляє органу Пенсійного фонду України про умови утримання та виховання дитини.

У разі невідвідування матір’ю (батьком, опікуном) дільничного лікаря-педіатра (сімейного лікаря), під наглядом якого перебуває дитина віком до одного року, адміністрація лікувально-профілактичного закладу повідомляє про це органу Пенсійного фонду України за місцем проживання дитини.

15. Допомога при народженні дитини, не одержана через смерть одного з батьків, якому ця допомога була призначена, виплачується матері (батьку, опікуну) за умови звернення за нею не пізніше ніж через 12 місяців після смерті отримувача допомоги.

16. Призначення і виплати допомоги при народженні першої та кожної наступної дитини у розмірі 50 000 гривень органами Пенсійного фонду України здійснюється відповідно до Порядку надання допомоги при народженні дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2025 р. № 1805 “Деякі питання надання державної допомоги сім’ям з дітьми”.

Допомога у період догляду за дитиною

Допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку

17. Допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку надається матері або іншому законному представнику дитини (крім прийомних батьків, батьків-вихователів, патронатних вихователів та

представників закладів, які виконують функції опікунів чи піклувальників), які фактично здійснюють догляд за дитиною до досягнення нею однорічного віку.

18. Для одержання допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку подається заява матері або іншого законного представника дитини, які фактично здійснюють догляд за дитиною до досягнення нею однорічного віку, про призначення окремих видів державної соціальної допомоги, яка складається за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 “Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України”, у порядку, встановленому пунктом 3 цього Порядку.

19. Допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку також надається в рамках комплексної електронної публічної послуги “єМалятко” (за технічної можливості, зокрема після доопрацювання програмного забезпечення Державного реєстру актів цивільного стану громадян та налагодження відповідної електронної інформаційної взаємодії між державними електронними інформаційними ресурсами) шляхом подання батьками або одним із них заяви про державну реєстрацію народження та внесення до такої заяви відомостей, необхідних для призначення допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку відповідно до Порядку надання комплексної електронної публічної послуги “єМалятко”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2023 р. № 853 “Деякі питання надання комплексної електронної публічної послуги “єМалятко”. У такому разі факт народження дитини підтверджується відомостями з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, отриманими шляхом електронної інформаційної взаємодії у порядку, встановленому Мінсоцполітики та Мін’юстом.

Опікун, крім заяви, зазначеної у пункті 18 цього Порядку, подає копію рішення про встановлення опіки та копію свідоцтва про народження кожної дитини для отримання зазначеної допомоги.

Для підтвердження даних про встановлення дитині інвалідності використовується інформація з Єдиної інформаційної системи соціальної сфери.

Для підтвердження даних про закінчення відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами або виплати допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами використовується інформація з Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування та Реєстру.

20. Допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку призначається з наступного дня після закінчення відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами або виплати допомоги у зв’язку з вагітністю та

пологами до досягнення дитиною однорічного віку, якщо звернення за призначенням такої допомоги надійшло не пізніше ніж наступного після досягнення дитиною однорічного віку місяця. Така допомога призначається по місяць досягнення дитиною однорічного віку включно.

21. Виплата допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку припиняється у разі:

позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;

відмови отримувача допомоги від виховання дитини;

тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання;

відібрання дитини в отримувача допомоги без позбавлення батьківських прав;

припинення опіки або звільнення опікуна від його повноважень щодо конкретної дитини;

перебування отримувача допомоги у місцях позбавлення волі за рішенням суду;

скасування рішення про усиновлення дитини або визнання його недійсним;

смерті дитини;

смерті отримувача допомоги.

У випадках, передбачених абзацами другим — десятим цього пункту, виплата допомоги припиняється на підставі пропозицій органу опіки та піклування. Виплата допомоги припиняється з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли зазначені обставини, за рішенням органу Пенсійного фонду України.

22. Розмір допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку у 2026 році становить 7000 гривень на кожну дитину, а починаючи з 2027 року — у розмірі, який встановлюється законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Розмір допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, яка призначається для догляду за дитиною з інвалідністю, визначається із застосуванням коефіцієнта 1,5.

Для дитини з інвалідністю допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку призначається на строк, зазначений у медичному висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років, і виплачується за повний місяць незалежно від дати закінчення строку дії такого висновку. Якщо протягом строку, на який призначено допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, дитині з інвалідністю віком до 18 років поновлено інвалідність, виплата такої допомоги, яка визначається із застосуванням коефіцієнта 1,5, поновлюється з місяця її зупинення в межах строку її призначення.

У разі коли станом на 1 січня 2026 р. дитині не виповнилося одного року, мати або інший законний представник дитини (крім прийомних батьків, батьків-вихователів, патронатних вихователів та представників закладів, які виконують функції опікунів чи піклувальників), які фактично здійснюють догляд за дитиною до досягнення нею однорічного віку, мають право з 1 січня 2026 р. отримувати допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку.

Допомога для догляду за дитиною “єЯсла”

23. Допомога для догляду за дитиною “єЯсла” надається матері або іншому законному представнику дитини (крім прийомних батьків, батьків-вихователів, патронатних вихователів, представників закладів, які виконують функції опікунів чи піклувальників), які фактично здійснювали догляд за дитиною та приступили до роботи у режимі повного робочого часу.

24. Допомога для догляду за дитиною “єЯсла” — це додаткова допомога, що надається для покриття вартості послуг згідно з КВЕД 78.20, КВЕД 97.00, КВЕД 85.10, КВЕД 87.90, КВЕД 88.91, наданих: фізичною особою — підприємцем (крім батьків і опікунів дитини), юридичною особою на спрощеній системі оподаткування, юридичною особою на загальній системі оподаткування, яка внесена до реєстру неприбуткових організацій, державними і комунальними закладами дошкільної освіти та закладами загальної середньої освіти, що мають дошкільні підрозділи та надають платні послуги відповідно до підпунктів 18, 30, 34 (крім абзацу шостого) пункту 1 переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 67, ст. 2410; 2018 р., № 68, ст. 2289) (далі — надавач послуг). З надавачем послуг укладається договір про здійснення відповідних послуг не пізніше ніж до досягнення дитиною трирічного віку (далі — договір). Державні, комунальні заклади дошкільної освіти не мають права надавати платні послуги своїм вихованцям під час, у межах чи на заміну виконання освітньої програми.

25. Для одержання допомоги для догляду за дитиною “єЯсла” подаються такі документи:

1) заява матері або іншого законного представника дитини про призначення окремих видів державної соціальної допомоги, яка складається за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 “Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України”;

2) копія свідоцтва про народження кожної дитини для отримання зазначеної допомоги (з пред'явленням оригіналу);

3) копія або витяг з наказу (розпорядження) роботодавця про вихід на роботу у режимі повного робочого часу, або довідка про підтвердження місця роботи із зазначенням роботи у режимі повного робочого часу.

Кошти допомоги для догляду за дитиною "єЯсла" використовуються протягом 90 календарних днів з дати досягнення дитиною трирічного віку.

Опікун подає, крім зазначених документів, копію рішення про встановлення опіки.

Для підтвердження даних щодо виходу на роботу у режимі повного робочого часу використовується інформація з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Для підтвердження даних щодо встановлення дитині інвалідності використовується інформація з Єдиної інформаційної системи соціальної сфери.

Заява про призначення допомоги при народженні дитини та допомоги для догляду за дитиною "єЯсла" (за наявності технічної можливості) подається в електронній формі засобами Порталу Дія заявником:

який є громадянином України;

який пройшов електронну ідентифікацію та автентифікацію з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, або з використанням засобів електронної ідентифікації з високим або середнім рівнем довіри відповідно до вимог Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" і "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги".

Заява формується засобами Порталу Дія у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту, з урахуванням вимог, визначених пунктом 79 цього Порядку.

26. Допомога для догляду за дитиною "єЯсла" надається щомісяця.

27. Допомога для догляду за дитиною "єЯсла" призначається з місяця, що настає після досягнення дитиною однорічного віку та по місяць досягнення дитиною трирічного віку включно.

У разі звернення за призначенням допомоги після досягнення дитиною однорічного віку допомога призначається та виплачується з місяця звернення в межах періоду, визначеного частиною першою цього пункту.

28. Виплата допомоги для догляду за дитиною "єЯсла" припиняється у разі:

позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;

відмови отримувача допомоги від виховання дитини;

тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання;

відібрання дитини в отримувача допомоги без позбавлення батьківських прав;

припинення опіки або звільнення опікуна від його повноважень щодо конкретної дитини;

перебування отримувача допомоги у місцях позбавлення волі за рішенням суду;

скасування рішення про усиновлення дитини або визнання його недійсним;

смерті дитини;

смерті отримувача допомоги;

звільнення матері або іншого законного представника або переходу на неповний робочий день;

встановлення факту подання недостовірних документів;

добровільної відмови отримувача.

У випадках, передбачених абзацами другим — тринадцятим цього пункту, виплата допомоги припиняється на підставі пропозицій органу опіки та піклування. Виплата допомоги припиняється з місяця, що настає за місяцем виникнення зазначених обставин, за рішенням органу Пенсійного фонду України.

29. Розмір допомоги для догляду за дитиною “єЯсла” у 2026 році становить 8000 гривень щомісяця на кожну дитину, а починаючи з 2027 року — у розмірі, який встановлюється законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Розмір допомоги для догляду за дитиною “єЯсла”, яка призначається для догляду за дитиною з інвалідністю, визначається із застосуванням коефіцієнта 1,5.

30. Для дитини з інвалідністю допомога для догляду “єЯсла” призначається на строк, зазначений у медичному висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років, і виплачується за повний місяць незалежно від дати закінчення строку дії такого висновку. Якщо протягом строку, на який призначено допомогу для догляду “єЯсла”, дитині з інвалідністю віком до 18 років поновлено інвалідність, виплата такої допомоги, яка визначається із застосуванням коефіцієнта 1,5, поновлюється з місяця її зупинення в межах строку її призначення.

31. У разі коли станом на 1 січня 2026 р. дитині не виповнилося три роки, мати або інший законний представник дитини (крім прийомних батьків, батьків-вихователів, патронатних вихователів та представників

закладів, які виконують функції опікунів чи піклувальників), які фактично здійснювали догляд за дитиною до досягнення нею однорічного віку та приступили до роботи у режимі повного робочого часу, мають право з 1 січня 2026 р. отримувати допомогу для догляду за дитиною “єЯсла”.

Допомога при усиновленні дитини

32. Допомога при усиновленні дитини призначається усиновлювачу (якщо усиновлювачами є подружжя, — одному з них на їх розсуд), який є громадянином України, постійно проживає на її території та усиновив дитину з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, або дитину, батьки якої дали згоду на її усиновлення, крім випадку усиновлення одним з подружжя дитини іншого з подружжя.

33. Для призначення допомоги при усиновленні дитини за умови пред’явлення паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує особу, подаються такі документи:

1) заява усиновлювача (якщо усиновлювачами є подружжя, — одного з них), що складається за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 “Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України”;

2) копія свідоцтва про народження дитини, виданого державним органом реєстрації актів цивільного стану після внесення змін до актового запису про народження дитини на підставі рішення суду про усиновлення дитини;

3) копія рішення суду про усиновлення дитини.

У разі смерті дитини до прийняття рішення про призначення допомоги при усиновленні дитини така допомога не виплачується.

34. Допомога при усиновленні дитини призначається за умови, що звернення за її призначенням надійшло не пізніше 12 місяців з дня набрання законної сили рішенням про усиновлення дитини.

35. Допомога при усиновленні дитини призначається особам, які усиновили дитину незалежно від одержання на дитину інших видів допомоги.

Допомога при усиновленні дитини призначається на кожну дитину у розмірі та в порядку, що встановлені для виплати допомоги при народженні дитини, на дату набрання законної сили рішенням про усиновлення.

Виплата допомоги при усиновленні дитини, яка усиновлена до 31 грудня 2025 р. включно, припиняється у разі:

позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;

нецільового використання коштів і незабезпечення отримувачем допомоги створення належних умов для повноцінного утримання та виховання дитини;

відібрання дитини в отримувача допомоги без позбавлення батьківських прав;

смерті дитини або отримувача допомоги;

перебування отримувача допомоги у місцях позбавлення волі за рішенням суду;

скасування рішення про усиновлення дитини або визнання його недійсним;

тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання.

Виплата допомоги при усиновленні дитини припиняється за рішенням органу Пенсійного фонду України, прийнятим на підставі пропозицій служби у справах дітей, а у разі смерті дитини — повідомлення органу державної реєстрації актів цивільного стану з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли зазначені обставини.

Служби у справах дітей подають протягом 10 днів після настання обставин, передбачених абзацами четвертим — десятим цього пункту, органу Пенсійного фонду України пропозиції щодо припинення виплати допомоги при усиновленні дитини.

Виплата допомоги при усиновленні дитини, яка усиновлена до 31 грудня 2025 р. включно, поновлюється у разі, коли передбачені абзацами четвертим — десятим цього пункту підстави змінилися та особа, що фактично здійснює догляд за дитиною (якщо усиновлювачами є подружжя), звернулася про поновлення виплати допомоги при усиновленні дитини протягом шести місяців після припинення її виплати.

Допомога при усиновленні дитини, яка усиновлена з 1 січня 2026 р., не надається/не виплачується у разі:

позбавлення отримувача батьківських прав, скасування рішення про усиновлення дитини або визнання його недійсним;

відібрання дитини в отримувача без позбавлення батьківських прав;

тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання.

Виплата допомоги при усиновленні дитини припиняється за рішенням органу Пенсійного фонду України, прийнятим на підставі пропозицій служби у справах дітей.

Служба у справах дітей подає протягом 10 днів після настання обставин, передбачених абзацами п’ятнадцятим — сімнадцятим цього пункту, органу Пенсійного фонду України пропозиції щодо припинення виплати допомоги при усиновленні дитини.

Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування

36. Відповідно до статті 16 Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, призначається особам, призначеним в установленому порядку опікунами чи піклувальниками дітей, які позбавлені батьківського піклування.

Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, не призначається у разі перебування дитини на повному державному утриманні.

Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування і є вихованцями дитячих навчальних закладів, що фінансуються не за рахунок бюджетних коштів, призначається на загальних підставах.

37. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, надається у розмірі, що становить 2,5 розміру прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, на дітей з інвалідністю, над якими встановлено опіку чи піклування, — 3,5 розміру прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Якщо на дитину (дитину з інвалідністю) з 1 січня 2026 р. виплачуються призначені в установленому порядку пенсія, аліменти, стипендія, державна допомога (крім державної соціальної допомоги, що виплачується на дітей з інвалідністю відповідно до законодавства), розмір допомоги на дитину, над якою встановлено опіку чи піклування, визначається як різниця між 2,5 розміру прожиткового мінімуму (для дитини з інвалідністю, над якою встановлено опіку чи піклування, — 3,5 розміру прожиткового мінімуму) для дитини відповідного віку та розміром призначених пенсії, аліментів, стипендії, державної допомоги.

У разі передачі дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, під опіку чи піклування або влаштування в дитячий будинок сімейного типу, прийомну сім’ю до розрахунку розміру допомоги на таку дитину не включається розмір призначеної державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Якщо дітям (на дітей), над якими встановлено опіку чи піклування, за попередні 12 календарних місяців не нараховувалися аліменти, пенсія, державна допомога, стипендія, така допомога призначається в розмірі 2,5 прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, на дітей з інвалідністю, над якими встановлено опіку чи піклування, — 3,5 прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

38. Для одержання допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, подаються такі документи:

1) заява опікуна чи піклувальника про призначення окремих видів державної соціальної допомоги, яка складається за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 “Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України”;

2) копія свідоцтва про народження дитини;

3) копія рішення органу опіки та піклування або суду про встановлення опіки чи піклування над дитиною-сиротою або дитиною, позбавленою батьківського піклування;

4) довідка про наявність заборгованості із сплати аліментів, стипендії;

5) медичний висновок про дитину з інвалідністю віком до 18 років, виданий у порядку, встановленому МОЗ.

Якщо опікун чи піклувальник вже отримує будь-який з видів державної допомоги/пенсії, які призначаються органами Пенсійного фонду України, відомості про розмір допомоги/пенсії враховуються цим органом без необхідності її декларування.

Відповідальність за достовірність наданої інформації щодо неодержання аліментів або щодо їх розміру покладається на опікунів чи піклувальників.

У разі поновлення виплати аліментів опікуни чи піклувальники зобов’язані в триденний строк письмово повідомити про це органу Пенсійного фонду України для проведення відповідного перерахунку розміру раніше призначеної допомоги.

У разі коли батьки, місце перебування яких відоме, не сплачують аліменти, орган Пенсійного фонду України призначає допомогу без урахування їх суми. При цьому зазначений орган протягом 10 днів після подання опікуном чи піклувальником заяви про призначення допомоги повідомляє службі у справах дітей про неодержання опікуном чи піклувальником аліментів.

Служба у справах дітей інформує щороку до 31 грудня поточного року орган Пенсійного фонду України про факти одержання (неодержання) опікуном чи піклувальником аліментів на дітей.

39. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, призначається на 12 місяців. Питання про продовження виплати допомоги вирішується на підставі документів, визначених пунктом 38 цього Порядку.

Питання виплати допомоги у разі несвоєчасного звернення опікуна чи піклувальника з поважних причин за продовженням її виплати (поважними причинами є перебування на лікуванні, причини, через які фізично

неможливо своєчасно подати заяву, або наявність об’єктивних обставин, коли опікун чи піклувальник не могли звернутися із заявою, та інші причини, визначені комісією з питань захисту прав дитини) вирішується на підставі рішення органу опіки та піклування з урахуванням рекомендацій комісії з питань захисту прав дитини. Виплата допомоги за минулий період здійснюється не більш як за 12 місяців з місяця закінчення виплати.

40. У період воєнного стану для призначення допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, заявник, який тимчасово перебуває за межами України (крім осіб, які перебувають на території держави, визнаної згідно із законом державою-окупантом та/або державою-агресором), надсилає заяву з необхідними документами та/або відомостями до органу Пенсійного фонду України незалежно від адреси задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування).

41. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, призначається з місяця, в якому була подана заява з необхідними документами та/або відомостями, та виплачується щомісяця до місяця досягнення дитиною 18-річного віку включно.

Для дитини з інвалідністю, над якою встановлено опіку чи піклування, допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, призначається на строк, зазначений у медичному висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років, і виплачується за повний місяць незалежно від дати закінчення строку дії такого висновку. Якщо протягом строку, на який призначено допомогу на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, дитині з інвалідністю віком до 18 років поновлено інвалідність, виплата такої допомоги поновлюється з місяця її зупинення в межах строку її призначення.

42. Підставою для припинення виплати допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, є:

звільнення від виконання обов’язків опікуна чи піклувальника;

працевлаштування або укладення шлюбу дитиною до досягнення нею 18-річного віку;

усиновлення дитини, передача дитини батькам;

досягнення дитиною 18-річного віку;

надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності, якщо вона записана матір’ю або батьком дитини;

влаштування дитини на повне державне утримання.

У разі виникнення обставин, внаслідок яких може бути припинена виплата зазначеної допомоги, її одержувачі, служба у справах дітей, виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради або уповноважена особа, визначена виконавчим органом, сільської, селищної, міської ради,

зобов’язані у 10-денний строк повідомити про це органу Пенсійного фонду України.

Виплата допомоги припиняється за рішенням органу Пенсійного фонду України з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли відповідні обставини.

Допомога на дітей одиноким матерям

43. Відповідно до статті 18^1 Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” право на допомогу на дітей одиноким матерям мають одинокі матері (які не перебувають у шлюбі), одинокі усиновлювачі, якщо у свідоцтві про народження дитини або документі про народження дитини, виданому компетентними органами іноземної держави, за умови його легалізації в установленому законодавством порядку (рішенні про усиновлення дитини) відсутній запис про батька (матір) або запис про батька (матір) проведено в установленому порядку органом державної реєстрації актів цивільного стану за вказівкою матері (батька, усиновлювача) дитини.

Право на допомогу на дітей одиноким матерям (батькам) має мати (батько) дітей у разі смерті одного з батьків, які не одержують на них пенсію в разі втрати годувальника, соціальну пенсію або державну соціальну допомогу дитині померлого годувальника, передбачену Законом України “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю”.

Якщо одинока мати, одинокий усиновлювач, мати (батько) у разі смерті одного з батьків зареєстрували шлюб, за ними зберігається право на отримання допомоги на дітей, які народилися чи були усиновлені до шлюбу, якщо такі діти не були усиновлені чоловіком (дружиною).

Жінка, яка має дітей від особи, з якою вона не перебувала і не перебуває в зареєстрованому шлюбі, але з якою вона веде спільне господарство, разом проживає і виховує дітей, право на одержання допомоги, встановленої на дітей одиноким матерям, не має. Під час реєстрації цією жінкою шлюбу з особою, від якої вона має дітей, допомога на дітей, народжених від цієї особи, не призначається.

Допомога на дітей одиноким матерям не призначається у разі перебування дитини на повному державному утриманні.

Допомога на дітей одиноким матерям призначається незалежно від одержання на дітей інших видів допомоги.

44. Допомога на дітей одиноким матерям, одиноким усиновлювачам, матерям (батькам) у разі смерті одного з батьків, які мають дітей віком до 18 років (якщо діти навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої

освіти, — до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), надається в розмірі, що дорівнює різниці між 100 відсотками прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців.

Попередні шість місяців становлять шість місяців, що передують місяцю, який передує місяцю звернення за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям (далі — період, за який враховується дохід).

Середньомісячний сукупний дохід сім'ї визначається відповідно до Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 632 "Деякі питання виплати державної соціальної допомоги" (Офіційний вісник України, 2020 р., № 61, ст. 1981).

До складу сім'ї особи, яка звертається за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям, включаються чоловік, дружина, рідні та усиновлені діти віком до 18 років, а також діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти (в тому числі у період між завершенням навчання в одному із зазначених закладів освіти і вступом до іншого закладу або в період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем і продовженням навчання за іншим рівнем, якщо такий період не перевищує чотирьох місяців) до досягнення 23 років і не мають власних сімей; повнолітні діти, які не перебувають у шлюбі, визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи і проживають разом з батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їх утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи і доглядає за нею; жінка та чоловік, які не перебувають у шлюбі, але проживають однією сім'єю і мають спільних дітей. При цьому діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 23 років і не мають власних сімей, включаються до складу сім'ї незалежно від адреси зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування). Особи, які перебувають на повному державному утриманні, до складу сім'ї не включаються.

Склад сім'ї особи, яка звертається за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям, визначається на дату звернення за її призначенням.

Допомога на дітей одиноким матерям призначається на кожну дитину.

Розмір допомоги на дітей одиноким матерям перераховується з дня досягнення дитиною відповідного віку без звернення її отримувача до органу Пенсійного фонду України.

45. Для призначення допомоги на дітей одиноким матерям подаються такі документи:

1) заява про призначення окремих видів державної соціальної допомоги, що складається за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 “Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України”;

2) декларація про доходи осіб, які звернулися за призначенням окремих видів державної соціальної допомоги, що складається за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 “Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України” (далі — декларація);

3) довідка про доходи у разі зазначення в декларації доходів, інформація про які відсутня в ДПС, Пенсійному фонді України, Фонді загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та згідно із законодавством не може бути отримана за відповідним запитом органу Пенсійного фонду України. У разі неможливості підтвердження таких доходів довідкою до декларації додається письмове пояснення із зазначенням їх розміру;

4) виданий компетентним органом іноземної держави документ про народження, в якому відсутні відомості про батька, за умови легалізації такого документа в установленому законодавством порядку;

5) копія свідоцтва про народження дитини.

Усиновлювачі подають також копію рішення про усиновлення.

Мати або батько у разі смерті одного з батьків дитини, що не отримує на дитину пенсію у зв’язку із втратою годувальника, соціальну пенсію або державну соціальну допомогу дитині померлого годувальника, передбачену Законом України “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю”, подають копію свідоцтва про смерть одного з подружжя та довідку про те, що не отримують на дитину зазначені пенсію та державну соціальну допомогу.

Якщо одинока мати народила дитину за межами України і не може подати документ, який підтверджує факт, що вона є одинокою матір’ю, рішення про призначення їй допомоги на дитину приймається органом Пенсійного фонду України на підставі наданого центром соціальних служб висновку про початкову оцінку потреб дитини та сім’ї із зазначенням інформації про факт проживання дитини з матір’ю і документа про народження дитини, легалізованого в установленому порядку, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

Якщо діти навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти, виплата допомоги на дітей одиноким матерям продовжується з місяця, в якому подано заяву з необхідними документами та/або відомостями, на підставі довідки закладу освіти до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років.

Інформація про склад сім'ї заявника зазначається в декларації.

46. Допомога на дітей одиноким матерям не призначається/не виплачується у разі, коли:

1) у складі сім'ї є працездатні особи, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, та не працювали, не проходили військової служби, не провадили підприємницької чи професійної незалежної діяльності, не здобували освіти за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти, не зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні або як такі, що шукають роботу, сумарно більш як три місяці протягом періоду, за який враховуються доходи (крім випадків, передбачених абзацами дев'ятнадцятим — двадцять шостим цього пункту).

Допомога на дітей одиноким матерям у випадку, зазначеному в абзаці першому цього підпункту, призначається, якщо особи протягом періоду, за який враховуються доходи:

сплатили або за них сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в розмірі, не меншому за мінімальний страховий внесок, сумарно протягом трьох місяців; доглядали за дітьми до досягнення ними трирічного віку або за дітьми, які потребують догляду протягом часу, визначеного в медичному висновку лікарсько-консультативної комісії, але не більш як до досягнення ними шестирічного віку, за дітьми, хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, за дітьми, які отримали тяжку травму, потребують трансплантації органа, потребують паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідності, за особою з інвалідністю I групи, за особою з інвалідністю II групи внаслідок психічного розладу, за дитиною з інвалідністю віком до 18 років, а також за особами, які досягли 80-річного віку; надавали соціальні послуги з догляду відповідно до законодавства;

2) особи, які входять до складу сім'ї, протягом 12 місяців перед місяцем звернення за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям або під час її отримання здійснили на суму, яка на дату проведення операції перевищує 50 тис. гривень:

купівлю земельної ділянки, квартири (будинку) (крім житла, отриманого або придбаного за рахунок державного чи місцевого бюджету), іншого нерухомого майна, транспортного засобу (механізму), цінних паперів та інших фінансових інструментів, віртуальних активів (у значенні, наведеному в Законі України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”), будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку або оплатили (одноразово) будь-які роботи або послуги (крім медичних, освітніх та житлово-комунальних послуг згідно із соціальною нормою житла та соціальними нормативами житлово-комунального обслуговування);

платіж (платежі), що випливає (випливають) з правочинів, за якими передбачено набуття майнових прав на нерухоме майно та/або транспортні засоби (механізми) (крім об’єктів спадщини та дарування);

внески до статутного (складеного) капіталу товариства, підприємства, організації;

благодійну діяльність (виключно у вигляді сплати коштів);

надання поворотної/безповоротної фінансової допомоги, позики.

Допомога на дітей одиноким матерям призначається у разі купівлі квартири (будинку) протягом шести місяців після продажу іншої квартири (іншого будинку), що були єдиним житловим приміщенням у власності особи, на підставі підтвердних документів, і доходи від такого продажу не враховуються до сукупного доходу сім’ї;

3) особи, які входять до складу сім’ї, на перше число місяця, з якого призначається допомога на дітей одиноким матерям, мають на вкладному (депозитному) рахунку кошти у загальній сумі, що перевищує 100 тис. гривень, або облігації внутрішньої державної позики на загальну суму, що перевищує 100 тис. гривень, про що зазначається в декларації;

4) особи, які входять до складу сім’ї, протягом 12 місяців перед місяцем звернення за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям або під час її отримання здійснили операції з купівлі безготівкової та/або готівкової іноземної валюти (крім валюти, отриманої від благодійних організацій або придбаної для оплати медичних та/або освітніх послуг), а також банківських металів на загальну суму, яка на дату проведення операції перевищує 50 тис. гривень;

5) у власності сім’ї є друга квартира (будинок), крім житла, яке розташоване на територіях населених пунктів, зазначених у переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженому Мінрозвитку, для яких не визначено дату завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій), або житла, знищеного/непридатного для проживання внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою

агресією Російської Федерації, або з інших причин за наявності відповідної інформації у Державному реєстрі майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, або за умови подання документального підтвердження від органів місцевого самоврядування факту знищення/пошкодження житлового приміщення (квартири, будинку), а також житла, отриманого дитиною-сиротою, дитиною, позбавленою батьківського піклування, особою з їх числа за рахунок державного чи місцевого бюджету; житлових приміщень у гуртожитках; житла, яке належить на правах спільної сумісної або часткової власності; житла, на яке оформлено право на спадщину, за умови, що жодне із житлових приміщень, яке перебуває у власності, зокрема на яке оформлено право на спадщину, не здається в оренду, що підтверджується актом обстеження матеріально-побутових умов домогосподарства/фактичного місця проживання особи.

Допомога на дітей одиноким матерям призначається в разі, коли багатодітна сім’я виховує трьох і більше дітей віком до 18 років (якщо діти навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти, — до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років) та у її власності є друга квартира (будинок), за винятком житла, зазначеного в абзаці першому цього підпункту, за умови, що загальна площа такого житла не перевищує 13,65 кв. метра на одного члена сім’ї та додатково 35,22 кв. метра на сім’ю;

6) у власності сім’ї є більш як один автомобіль, транспортний засіб, що підлягає державній реєстрації, з дати випуску якого минуло менш як 15 років (крім мопеда і причепа).

При цьому не враховуються транспортні засоби, отримані безоплатно чи придбані на пільгових умовах через органи соціального захисту населення, у тому числі за рахунок грошової допомоги на придбання автомобіля, а також транспортні засоби, придбані батьками — вихователями дитячих будинків сімейного типу.

Наявність (відсутність) у власності членів сім’ї транспортних засобів зазначається у декларації.

Якщо у складі сім’ї є непрацюючі працездатні особи, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, і протягом цього періоду зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні менше трьох місяців або які (за яких) не сплатили (не сплачено) єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування в розмірі, не меншому за мінімальний страховий внесок сумарно протягом трьох місяців періоду, за який враховуються доходи, допомога на дітей одиноким матерям призначається не більш як на два шестимісячних періоди, якщо:

у складі сім’ї є дитина з інвалідністю або особа з інвалідністю, яка згідно з випискою з акта огляду медико-соціальною експертною комісією

або витягом з рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи потребує постійного стороннього догляду;

відсутність будь-яких джерел для існування пов’язана з тривалою хворобою (не менш як три місяці підряд) одного або кількох працездатних членів сім’ї, підтвердженою висновком лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров’я.

Допомога на дітей одиноким матерям за таких умов на наступний строк призначається не раніше ніж через шість місяців після завершення виплати такої допомоги.

Якщо непрацююча працездатна особа працевлаштувалася або забезпечила себе роботою самостійно у шестимісячному періоді отримання допомоги на дітей одиноким матерям, до сукупного доходу сім’ї під час призначення такої допомоги на наступний період враховується лише 50 відсотків доходу, отриманого у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), або доходу від підприємницької діяльності. Ця норма застосовується одноразово під час наступного звернення за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям.

Кожним наступним зверненням вважається повторне подання заяви та декларації у строк, який не перевищує шести календарних місяців після припинення виплати раніше призначеної допомоги.

Якщо непрацююча працездатна особа зареєстрована в центрі зайнятості як безробітна або перебуває на обліку в центрі зайнятості як така, що шукає роботу, більш як 12 місяців станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, та в шестимісячному періоді отримання допомоги на дітей одиноким матерям не працевлаштувалася за направленням центру зайнятості або не забезпечила себе роботою самостійно, розмір такої допомоги під час наступного звернення за її призначенням зменшується на 50 відсотків, на наступний період — на 75 відсотків. Така допомога під час наступного звернення призначається не раніше ніж через шість місяців після завершення її виплати.

Якщо непрацююча працездатна особа зареєстрована в центрі зайнятості як безробітна або перебуває на обліку в центрі зайнятості як така, що шукає роботу, більш як 12 місяців станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, та в шестимісячному періоді отримання допомоги на дітей одиноким матерям не працевлаштувалася у зв’язку з відсутністю підходящої роботи або направлена центром зайнятості на професійне навчання, така допомога призначається без зменшення її розміру.

47. Допомога на дітей одиноким матерям призначається, якщо у складі сім’ї є особа, яка не сплатила або за неї не сплачено єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування сумарно протягом трьох місяців періоду, за який враховуються доходи, але протягом періоду, за який враховуються доходи, отримувала допомогу по частковому

безробіттю відповідно до статті 47 Закону України “Про зайнятість населення”.

Допомога на дітей одиноким матерям призначається, якщо у складі сім’ї є особа, яка перебуває в трудових відносинах та за яку не сплачено єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування в розмірі, не меншому за мінімальний страховий внесок, сумарно протягом трьох місяців періоду, за який враховуються доходи, у зв’язку з наявною заборгованістю роботодавця із сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування.

48. У разі звернення за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям особою, яка навчається за денною формою здобуття освіти в закладі загальної середньої, професійної, фахової передвищої або вищої освіти та перебуває на повному державному утриманні, зазначена допомога призначається їй на осіб, які включені до складу сім’ї. При цьому така особа до складу сім’ї не включається.

49. Допомога на дітей одиноким матерям не призначається, якщо на дату звернення особа із складу сім’ї отримує базову соціальну допомогу відповідно до Порядку реалізації експериментального проекту щодо надання базової соціальної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 р. № 371 “Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо надання базової соціальної допомоги” (Офіційний вісник України, 2025 р., № 37, ст. 2452).

У разі коли на дату звернення особі із складу сім’ї виплата базової соціальної допомоги припинена та особа звернулася за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям, під час обчислення середньомісячного сукупного доходу у разі призначення такої допомоги до середньомісячного сукупного доходу сім’ї не включається базова соціальна допомога, нарахована протягом періоду, за який враховуються доходи.

50. Допомога на дітей одиноким матерям призначається з місяця, в якому було подано заяву з необхідними документами та/або відомостями, та виплачується щомісяця по місяць досягнення дитиною 18-річного віку (якщо діти навчаються за денною формою у закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти, — до закінчення такими дітьми навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років) включно.

Допомога виплачується протягом шести календарних місяців.

Питання про продовження виплати допомоги вирішується на підставі заяви, декларації та довідки про доходи, визначених підпунктами 1—3 пункту 45 цього Порядку.

Виплата допомоги на дітей одиноким матерям (батькам) припиняється у разі:

позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;

позбавлення волі отримувача допомоги за вироком суду;

скасування рішення про усиновлення дитини або визнання його недійсним;

реєстрації дитиною шлюбу до досягнення нею 18-річного віку;

надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності у випадках, передбачених законом;

смерті дитини;

смерті отримувача допомоги.

Виплата допомоги на дітей одиноким матерям (батькам) призупиняється у разі:

тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання;

відібрання дитини в отримувача допомоги без позбавлення батьківських прав;

тимчасового працевлаштування дитини.

У разі припинення дії обставин, передбачених абзацами п’ятим — одинадцятим і тринадцятим — п’ятнадцятим цього пункту, виплата допомоги поновлюється за письмовою заявою отримувача допомоги до органу Пенсійного фонду України, з місяця, що настає за місяцем, в якому припинилася дія зазначених обставин.

Виплата допомоги припиняється або призупиняється на підставі поданих обґрунтованих пропозицій органу опіки та піклування за поданням центрів соціальних служб та/або служб у справах дітей або уповноваженої особи, визначеної виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, до органу Пенсійного фонду України з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли зазначені обставини, за рішенням органу, який призначив допомогу.

Виплата допомоги на дітей одиноким матерям також припиняється:

якщо сім’єю подано недостовірні відомості чи приховано відомості, що вплинули або могли вплинути на встановлення права на отримання допомоги на дітей одиноким матерям та на визначення її розміру, або встановлено фактичну зайнятість особи, що приносить дохід (винагороду), без оформлення, реєстрації в установленому законодавством порядку, — з місяця, що настає за місяцем, у якому виявлено порушення. В такому разі на наступний строк допомогу на дітей одиноким матерям може бути призначено не раніше ніж через шість місяців починаючи з першого числа місяця виявлення порушення;

у разі переїзду сім’ї до іншої місцевості або настання обставин, що унеможливлюють виплату допомоги на дітей одиноким матерям (зокрема смерть одинокої особи), — з місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зміни;

за заявою отримувача допомоги на дітей одиноким матерям — з місяця, що настає за місяцем її подання;

якщо реєстрацію особи, яка включена до складу сім’ї, як безробітної припинено з причин, передбачених абзацами шістнадцятим (крім припинення реєстрації в разі працевлаштування самостійно), вісімнадцятим — двадцять першим підпункту 1, підпунктами 2—4 пункту 32 Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 2023 р. № 446 (Офіційний вісник України, 2023 р., № 49, ст. 2718), — з місяця, що настає за місяцем, в якому надійшла інформація з центру зайнятості;

у разі виявлення, що непрацююча працездатна особа, фактично не здійснювала догляд за особою, яка досягла 80-річного віку, або не надавала соціальних послуг з догляду відповідно до законодавства у зв’язку з перебуванням за кордоном сукупно більш як 60 днів протягом періоду отримання допомоги на дітей одиноким матерям, — з місяця, що настає за місяцем, у якому надійшла відповідна інформація з Держприкордонслужби;

якщо діти, які навчаються у закладах загальної середньої освіти та входять до складу сім’ї, відсутні на навчальних заняттях з невідомих або без поважних причин протягом 10 навчальних днів підряд, — з місяця, що настає за місяцем, у якому надійшла відповідна інформація від служби у справах дітей. Зазначену інформацію служба у справах дітей подає не пізніше ніж через три календарних дні після її отримання від закладів загальної середньої освіти;

у разі настання умов, зазначених в абзацах п’ятому — одинадцятому, тринадцятому — п’ятнадцятому цього пункту, з місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зміни.

У разі припинення дії обставини, передбаченої абзацом двадцять третім цього пункту, виплата допомоги на дітей одиноким матерям поновлюється на підставі письмової заяви отримувача такої допомоги та інформації, отриманої за запитом органу Пенсійного фонду України від закладу загальної середньої освіти, про відвідування учнем навчальних занять з місяця, в якому поновлено відвідування, та продовжується до закінчення строку її призначення.

Інформування органу Пенсійного фонду України стосовно реєстрації (припинення реєстрації) як безробітної особи, яка включена до складу сім’ї,

здійснюється центрами зайнятості щомісяця до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом.

Допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною

51. Допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною, призначається одному із батьків, усиновлювачів, опікунів, піклувальників, одному із прийомних батьків, батьків-вихователів, який постійно проживає та здійснює догляд за дитиною, хворою на один або декілька видів таких захворювань, станів.

52. Для призначення допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, за умови пред'явлення паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує особу, подаються такі документи:

1) заява законного представника дитини, який постійно проживає та здійснює догляд за хворою дитиною, за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025 р. № 765 "Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України";

2) копія свідоцтва про народження дитини (з пред'явленням оригіналу);

3) документ, що підтверджує повноваження усиновлювача (копія рішення про усиновлення), опікуна, піклувальника (копія рішення районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), селищної, сільської ради або суду про встановлення опіки, піклування), прийомних батьків, батьків-вихователів (копія рішення районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі її утворення), селищної, сільської ради про влаштування дитини до дитячого будинку сімейного типу або прийомної сім'ї);

4) довідка про захворювання дитини на тяжке перинатальне ураження нервової системи, тяжку вроджену ваду розвитку, рідкісне орфанне захворювання, онкологічне, онкогематологічне захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкий психічний розлад, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гостре або хронічне захворювання нирок IV ступеня, про те, що дитина отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що видана лікарсько-консультативною комісією лікувально-профілактичного закладу у порядку та за формою, встановленими МОЗ (далі — довідка про захворювання дитини).

53. Допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною, призначається:

з дня звернення за її призначенням;

на кожну хвору дитину у розмірі двох прожиткових мінімумів для дітей відповідного віку та виплачується протягом шести місяців;

незалежно від одержання інших видів державної допомоги.

Виплата допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, на наступний період продовжується на підставі заяви законного представника дитини та довідки про захворювання дитини з дня зупинення виплати, якщо звернення надійшло протягом одного місяця з дня її зупинення.

У разі коли у період виплати допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, дитині встановлено інвалідність, така допомога виплачується до дня встановлення інвалідності.

Лікарсько-консультативна комісія за результатами проведення медико-соціальної експертизи у триденний строк надсилає медичний висновок про дитину з інвалідністю віком до 18 років органові, в якому дитина з інвалідністю перебуває на обліку як особа, що отримує державну соціальну допомогу або пенсію, а у разі первинного встановлення категорії “дитина з інвалідністю” — до органу соціального захисту населення за місцем проживання дитини з інвалідністю.

Контроль за фактом здійснення догляду за хворою дитиною здійснюється в межах повноважень працівниками центрів соціальних служб або уповноваженою особою, визначеною виконавчим органом сільської, селищної, міської ради.

У разі встановлення факту нездійснення догляду за хворою дитиною центри соціальних служб або уповноважена особа, яка визначена виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, у межах їх повноважень повинні подати протягом трьох днів органові Пенсійного фонду України пропозиції щодо зупинення виплати допомоги.

54. Виплата допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, припиняється у разі:

встановлення дитині інвалідності (досягнення дитиною 18 років);

коли допомога призначена на підставі документів, що містять недостовірні відомості;

позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;

позбавлення отримувача допомоги волі за вироком суду;

скасування рішення про усиновлення дитини або визнання його недійсним;

звільнення опікуна чи піклувальника дитини від виконання їх обов’язків;

смерті дитини;

смерті отримувача допомоги.

Виплата допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, призупиняється в разі:

тимчасового влаштування хворої дитини на повне державне утримання за заявою отримувача такої допомоги;

влаштування хворої дитини на повне державне утримання в разі відібрання хворої дитини в отримувача допомоги без позбавлення батьківських прав;

нездійснення догляду за хворою дитиною.

Виплата допомоги припиняється (призупиняється) за рішенням органу Пенсійного фонду України з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли зазначені обставини (крім обставин, передбачених абзацом другим цього пункту).

У разі припинення дії обставин, передбачених абзацами третім — сьомим та одинадцятим — тринадцятим цього пункту, виплата допомоги поновлюється з місяця, що настає за місяцем, в якому припинилася дія зазначених обставин, у разі звернення протягом місяця з письмовою заявою отримувача допомоги до органу Пенсійного фонду України.

55. У період воєнного стану для призначення допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, заявник, який тимчасово перебуває за межами України (крім осіб, які перебувають на території держави, визнаної згідно із законом державою-окупантом та/або державою-агресором), надсилає заяву з необхідними документами та/або відомостями до органу Пенсійного фонду України незалежно від адреси задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування).

56. Контроль за цільовим використанням всіх видів державної допомоги сім’ям з дітьми, передбачених Законом України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, здійснюється Нацсоцслужбою та її територіальними органами.

У разі встановлення факту нецільового використання коштів зазначені органи подають керівнику органу Пенсійного фонду України пропозиції щодо припинення її виплати

Загальні умови призначення і виплата допомог

57. Документи та/або відомості, необхідні для призначення всіх видів державної допомоги сім’ям з дітьми, передбачених Законом України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, подаються особою, яка претендує на призначення допомоги, особисто.

За наявності письмової заяви особи, яка претендує на призначення зазначеної допомоги, але за станом здоров’я або з інших поважних причин (догляд за особою з інвалідністю I групи, дитиною з інвалідністю віком до 18 років тощо) не може особисто зібрати необхідні документи, збір зазначених документів покладається на орган Пенсійного фонду України.

Документи та/або відомості, необхідні для призначення всіх видів державної допомоги сім’ям з дітьми, передбачених Законом України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, розглядаються органом Пенсійного фонду України протягом 10 днів з дня подання заяви.

У разі подання заяви в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису про призначення допомоги при народженні дитини така допомога призначається не пізніше ніж наступного робочого дня після отримання заяви органом Пенсійного фонду України.

Рішення про призначення будь-якого виду державної допомоги сім’ям з дітьми, передбаченого Законом України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, або про відмову в його призначенні із зазначенням причини відмови та порядку оскарження такого рішення орган Пенсійного фонду України видає чи надсилає заявникові письмове повідомлення протягом не більше як п’яти робочих днів після прийняття відповідного рішення.

58. У разі коли до заяви не додані всі необхідні документи та/або відомості, уповноважений орган повідомляє заявника, які документи та/або відомості необхідно подати додатково. Якщо вони будуть подані не пізніше ніж протягом одного місяця з дня одержання такого повідомлення, днем (місяцем) звернення за призначенням допомоги вважається день (місяць) подання (прийняття) заяви.

59. Особи, яким виплачується будь-який з видів державної допомоги сім’ям з дітьми, у разі виникнення обставин, які призводять до припинення виплати допомоги, зобов’язані у 10-денний строк повідомити про це орган Пенсійного фонду України. Виплата допомоги припиняється за рішенням органу Пенсійного фонду України з місяця, що настає після місяця, в якому виникли такі обставини.

60. На кожного одержувача всіх видів державної допомоги сім’ям з дітьми, передбачених Законом України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, органом Пенсійного фонду України ведеться електронна особова справа, в якій зберігаються документи та/або відомості, на підставі яких призначена допомога, а також розрахунки її розміру.

Електронні особові справи одержувачів всіх видів державної допомоги сім’ям з дітьми, передбачених Законом України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, зберігаються відповідно до вимог Закону України “Про електронні документи та електронний документообіг”.

Заяви з необхідними документами та/або відомостями, що надійшли у паперовій формі, обробляються, реєструються та зберігаються в органі, що призначає всі види державної допомоги сім’ям з дітьми, з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55 “Деякі питання документування управлінської діяльності” (Офіційний вісник України, 2018 р., № 23, ст. 770).

61. Органи, що призначають і виплачують всі види державної допомоги сім’ям з дітьми, передбачені Законом України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, мають право у разі потреби перевіряти обгрунтованість видачі та достовірність документів, поданих для призначення допомоги.

Підприємства, установи та організації несуть відповідальність за шкоду, заподіяну сім’ям з дітьми або державі внаслідок несвоєчасної видачі документів або видачі неправдивих даних, і відшкодовують її в установленому законом порядку.

62. Особи, яким виплачується будь-який з видів державної допомоги сім’ям з дітьми, зобов’язані повідомляти органу Пенсійного фонду України про зміну всіх обставин, які впливають на виплату такої допомоги (зміни у складі сім’ї, перевищення середньомісячного сукупного доходу сім’ї).

Якщо отримувачам хоча б одного виду державної допомоги сім’ям з дітьми, якими подано документи із свідомо неправдивими відомостями, не подано відомості про зміни у складі сім’ї, приховуються обставини, які впливають на призначення і виплату допомоги, була надміру виплачена сума допомоги, орган Пенсійного фонду України:

визначає обсяг коштів, які підлягають поверненню, з місяця призначення відповідного виду державної допомоги сім’ям з дітьми та встановлює строки їх повернення залежно від матеріального стану сім’ї;

повідомляє отримувачу відповідного виду державної допомоги сім’ям з дітьми про обсяг коштів, які підлягають поверненню, та строки їх повернення.

Суми коштів, які підлягають поверненню, повертаються:

отримувачем відповідного виду державної допомоги сім’ям з дітьми самостійно;

за згодою отримувача відповідного виду державної допомоги сім’ям з дітьми — у повному обсязі за рахунок наступних виплат такої державної допомоги;

за рішенням органу Пенсійного фонду України — за рахунок сум наступних виплат відповідного виду державної допомоги сім’ям з дітьми у розмірі, який не перевищує 20 відсотків щомісячної суми призначеної допомоги.

У разі неможливості добровільного повернення або утримання коштів, які підлягають поверненню, такі кошти стягуються в судовому порядку.

Органи Пенсійного фонду України мають право перевіряти матеріальне та майнове становище сімей з дітьми.

Для призначення будь-якого виду державної допомоги сім’ям з дітьми на запит органу Пенсійного фонду України у п’ятиденний строк з дня його отримання подаються:

відомості про доходи осіб з Державного реєстру фізичних осіб — платників податків — ДПС у порядку, встановленому Мінсоцполітики та Мінфіном;

інформація про наявність в осіб транспортних засобів — уповноваженими органами МВС у порядку, встановленому Мінсоцполітики та МВС;

реквізити документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України або спеціальний статус особи, — ДМС у порядку, встановленому Мінсоцполітики та МВС;

відомості про перетин державного кордону особами з обов'язковим зазначенням дати перетину — Держприкордонслужбою;

відомості про непрацюючу працездатну особу, яка зареєстрована як безробітна/перебуває на обліку як така, що шукає роботу, — центрами зайнятості.

Орган Пенсійного фонду України для призначення будь-якого виду державної допомоги сім'ям з дітьми, передбаченого Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", використовує відомості про доходи застрахованих осіб, суми нарахованого та сплаченого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що містяться в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Орган Пенсійного фонду України має право робити запити та безоплатно отримувати протягом не більш як 10 календарних днів від підприємств, установ, організацій інформацію, необхідну для призначення всіх видів державної допомоги сім'ям з дітьми та проведення перевірок достовірності даних, отриманих від осіб, які звертаються за її призначенням.

Відомості, зазначені в цьому пункті, можуть подаватися органу Пенсійного фонду України у паперовому та електронному вигляді.

Перевірка належності фізичних осіб — підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування, до першої — четвертої групи платників єдиного податку проводиться органом Пенсійного фонду України з використанням даних із Реєстру платників єдиного податку.

63. Перевірка достовірності відомостей, що надійшли від осіб, які звертаються за призначенням всіх видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми",проводиться на підставі таких даних, отриманих шляхом автоматизованого доступу з:

Державного реєстру речових прав на нерухоме майно — про право власності на квартиру (будинок);

Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою

агресією Російської Федерації, — про знищення/пошкодження житлового приміщення (квартири, будинку);

Державного реєстру актів цивільного стану громадян — про державну реєстрацію шлюбу, розірвання шлюбу, народження, смерті отримувача всіх видів державної допомоги сім'ям з дітьми або дитини із складу сім'ї;

Єдиного державного реєстру судових рішень — щодо електронних примірників судових рішень про усиновлення дитини, про встановлення опіки чи піклування над дитиною-сиротою або дитиною, позбавленою батьківського піклування.

Для перевірки достовірності даних, зазначених в абзацах другому і четвертому цього пункту, використовуються відомості з Державного реєстру актів цивільного стану громадян та Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, які передаються до Мінсоцполітики шляхом автоматизованого обміну електронними даними між електронними інформаційними ресурсами Мін'юсту та Мінсоцполітики через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів у порядку, передбаченому законодавством, після введення в експлуатацію відповідних технічних і програмних засобів.

Для перевірки достовірності даних, зазначених в абзаці п'ятому цього пункту, використовуються відомості щодо електронних примірників судових рішень з Єдиного державного реєстру судових рішень, які передаються до Мінсоцполітики шляхом автоматизованого обміну електронними даними між електронними інформаційними ресурсами ДСА та Мінсоцполітики через систему електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів у порядку, передбаченому законодавством.

64. Рішення органу, що призначає і виплачує всі види державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачені Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", може бути оскаржено в адміністративному порядку відповідно до Закону України "Про адміністративну процедуру" та/або до адміністративного суду.

65. Посадові особи органів Пенсійного фонду України, винні у порушенні законодавства про державну допомогу сім'ям з дітьми, несуть відповідальність згідно із законом.

66. Усі види державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачені Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", виплачуються щомісяця за вибором матері (батька, опікуна, піклувальника чи усиновлювача), якій (якому) призначено таку допомогу, через виплатні об'єкти АТ "Укрпошта" за місцем проживання або шляхом перерахування коштів на її (його) особовий рахунок, відкритий в установі уповноваженого банку.

Надання всіх видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачених Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", здійснюється згідно з Порядком використання коштів, передбачених у державному

бюджеті для забезпечення соціального захисту дітей та сім'ї, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1474 "Деякі питання соціального захисту дітей та сім'ї" (Офіційний вісник України, 2023 р., № 4, ст. 316).

67. У разі зміни місця проживання (перебування) або відбування покарання отримувача будь-якого з видів державної допомоги сім'ям з дітьми виплата її продовжується органом Пенсійного фонду України незалежно від задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) або відбування покарання.

68. Будь який з видів державної допомоги сім'ям з дітьми, передбачений Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", що не отриманий своєчасно внаслідок невиконання отримувачами умов, визначених цим Порядком, виплачується за минулий період отримання з моменту призначення, але не більш як за шість місяців з місяця звернення за її одержанням, крім випадків, визначених в абзаці десятому пункту 45 цього Порядку.

Призначена, але своєчасно не одержана сума будь-якого виду державної допомоги сім'ям з дітьми, передбаченого Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", з вини органу, що призначає або виплачує зазначену допомогу, виплачуються протягом будь-якого часу без обмежень. При цьому виплата здійснюється виходячи з розміру прожиткового мінімуму, встановленого на день призначення державної допомоги.

69. Призначені суми допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами, при народженні дитини, для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, допомоги при усиновленні дитини, на дітей одиноким матерям, особі, яка доглядає за хворою дитиною, що недоотримані у зв'язку із смертю одержувача, виплачуються членам сім'ї померлого, які проживали разом з ним на день його смерті, або опікуну (піклувальнику). Зазначені суми виплачуються, якщо звернення за ними надійшло не пізніше ніж протягом трьох місяців після смерті одержувача.

70. У разі затвердження нового розміру прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку розмір допомоги на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням та допомоги на дітей одиноким матерям та допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, перераховуються без звернення осіб, яким вони призначені, з місяця набрання чинності актом законодавства, що встановлює новий прожитковий мінімум.

71. Пенсійним фондом України формується та щороку подається Держстату звіт про надання кожного з видів державної допомоги сім'ям з дітьми за формою, затвердженою Пенсійним фондом України.

Особливості подання заяв про призначення всіх видів державної допомоги сім’ям з дітьми засобами Порталу Дія

72. Заява про призначення допомоги на дітей одиноким матерям, про призначення допомоги при усиновленні дитини, про призначення допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами, допомоги при народженні дитини, допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомоги для догляду за дитиною “єЯсла” подається в електронній формі засобами Порталу Дія заявником, який:

є громадянином України;

пройшов електронну ідентифікацію та автентифікацію з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, або з використанням засобів електронної ідентифікації з високим або середнім рівнем довіри відповідно до вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг” і “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”.

Заява формується засобами Порталу Дія у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту, з урахуванням вимог, визначених пунктами 73—79 цього Порядку.

73. У заяві про призначення допомоги на дітей одиноким матерям зазначаються такі відомості:

1) про заявника, а саме:

прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

серія (за наявності) та номер, дата видачі паспорта громадянина України, найменування уповноваженого суб’єкта, що видав документ (код), дата закінчення строку дії документа (за наявності);

унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

стать;

дата народження;

контактні дані (номер телефону та/або адреса електронної пошти);

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування);

адреса фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб);

тип звернення (первинне, повторне);

міжнародний номер банківського рахунка (IBAN (International Bank Account Number) або номер відділення національного оператора поштового зв’язку;

дані про отримання пенсії в разі втрати годувальника, соціальної пенсії або державної соціальної допомоги дитині померлого годувальника, передбаченої Законом України “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю” (у разі її призначення);

2) про одиноку матір, а саме:

дані про перебування у шлюбі;

дані про проживання з батьком дитини, на яку необхідно отримати допомогу;

у разі смерті одного з батьків дитини — відомості про померлого:

прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) померлого;

дата народження померлого;

серія та номер свідоцтва про смерть;

3) відомості про дитину (дітей), на яку (яких) необхідно отримати допомогу (щодо кожної дитини окремо), а саме: серія та номер свідоцтва про народження, прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності), дата народження.

74. У разі подання заяви усиновлювачем зазначається єдиний унікальний номер судової справи, дата ухвалення судового рішення або додається електронна копія (фотокопія) рішення про усиновлення (у разі відсутності відомостей про усиновлення в Єдиному державному реєстрі судових рішень).

У разі коли дитина навчається за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти (до закінчення такою дитиною закладу освіти, але не довше ніж до досягнення нею 23 років), до заяви додається електронна копія (фотокопія) довідки відповідного закладу освіти.

У разі звернення за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям разом із заявою заявник заповнює декларацію про доходи та майновий стан.

Декларація про доходи та майновий стан в електронній формі формується засобами Порталу Дія у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту, відповідно до відомостей, зазначених у цьому пункті.

У декларації про доходи та майновий стан зазначаються такі відомості про заявника та осіб, які входять до складу його сім'ї (окремо щодо кожного члена сім'ї):

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

сімейний стан;

ступінь родинного зв'язку;

дата народження;

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

серія (за наявності) та номер, дата видачі паспорта громадянина України/серія, номер та дата видачі свідоцтва про народження дитини;

відомості про доходи (вид доходу, сума доходу, найменування організації, в якій отримано дохід), інформація про які відсутня в Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків та реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування за відповідний період (у тому числі закордонні грошові перекази, дивіденди від цінних паперів);

відомості про наявність у власності житлових приміщень (вид житлового приміщення, площа, адреса, особливі характеристики);

відомості про наявність у власності транспортних засобів (крім мопеда і причепа), які зареєстровані в установленому порядку і з дати випуску яких минуло менше ніж 15 років (марка автомобіля, номерний знак, рік випуску, відомості про автомобілі, отримані через органи соціального захисту населення або придбані батьками-вихователями дитячих будинків сімейного типу);

інформація про осіб, які входять до складу сім'ї та протягом 12 місяців перед місяцем звернення за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям здійснили на загальну суму, яка на дату проведення операції перевищує 50 тис. гривень:

- купівлю земельної ділянки, квартири (будинку) (крім житла, отриманого або придбаного за рахунок державного чи місцевого бюджету), іншого нерухомого майна, транспортного засобу (механізму), цінних паперів та інших фінансових інструментів, віртуальних активів (у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення"), будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку або оплатили (одноразово) будь-які роботи або послуги (крім медичних, освітніх та житлово-комунальних послуг згідно із соціальною нормою житла та соціальними нормативами житлово-комунального обслуговування);

- купівлю безготівкової та/або готівкової іноземної валюти (крім валюти, отриманої від благодійних організацій або придбаної для оплати медичних та/або освітніх послуг), а також банківських металів;

- платіж (платежі), що випливає з правочинів, за якими передбачено набуття майнових прав на нерухоме майно та/або транспортні засоби (механізми) (крім об'єктів спадщини та дарування);

- внески до статутного (складеного) капіталу товариства, підприємства, організації;

- благодійну діяльність (виключно у вигляді сплати коштів);

- надання поворотної/безповоротної фінансової допомоги, позики;

інформація про осіб, які входять до складу сім'ї та на перше число місяця, з якого призначається допомога на дітей одиноким матерям, або на перше число кожного місяця, в якому отримується така допомога, мають на вкладному (депозитному) рахунку кошти у загальній сумі, що перевищує 100 тис. гривень, або облігації внутрішньої державної позики на загальну суму, що перевищує 100 тис. гривень.

Формування декларації про доходи та майновий стан завершується шляхом накладення заявником кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

Сформована засобами Порталу Дія декларація про доходи та майновий стан в електронній формі передається органу Пенсійного фонду України разом із заявою, сформованою в електронній формі засобами Порталу Дія, у порядку, передбаченому пунктом 83 цього Порядку.

75. У заяві про призначення допомоги при усиновленні дитини зазначаються такі відомості:

1) про заявника, а саме:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

серія (за наявності) та номер, дата видачі паспорта громадянина України, найменування уповноваженого суб'єкта, що видав документ (код), дата закінчення строку дії документа (за наявності);

унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

стать;

дата народження;

контактні дані (номер телефону та/або адреса електронної пошти);

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування);

адреса фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб);

тип звернення (первинне, повторне);

міжнародний номер банківського рахунка (IBAN (International Bank Account Number) або номер відділення національного оператора поштового зв'язку;

2) відомості про дитину (дітей), на яку (яких) необхідно отримати допомогу (щодо кожної дитини окремо), а саме :

серія та номер свідоцтва про народження;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

єдиний унікальний номер судової справи, дата ухвалення судового рішення або додається електронна копія (фотокопія) рішення про усиновлення (у разі відсутності відомостей про усиновлення в Єдиному державному реєстрі судових рішень).

76. У заяві про призначення допомоги особі, яка доглядає за хворою дитиною, зазначаються такі відомості:

1) про заявника, а саме:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

серія (за наявності) та номер, дата видачі паспорта громадянина України, найменування уповноваженого суб'єкта, що видав документ (код), дата закінчення строку дії документа (за наявності);

унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

стать;

дата народження;

контактні дані (номер телефону та/або адреса електронної пошти);

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування);

адреса фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб);

тип звернення (первинне, повторне);

міжнародний номер банківського рахунка (IBAN (International Bank Account Number) або номер відділення національного оператора поштового зв’язку;

2) відомості про дитину (дітей), на яку (яких) необхідно отримати допомогу (щодо кожної дитини окремо), а саме:

прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності);

серія та номер свідоцтва про народження;

дата народження.

У разі подання заяви усиновлювачем зазначається єдиний унікальний номер судової справи, дата ухвалення судового рішення або додається електронна копія (фотокопія) рішення про усиновлення (у разі відсутності відомостей про усиновлення в Єдиному державному реєстрі судових рішень).

У разі подання заяви опікуном, піклувальником зазначається єдиний унікальний номер судової справи, дата ухвалення судового рішення або додається електронна копія (фотокопія) рішення суду про встановлення опіки або піклування (у разі відсутності відомостей про встановлення опіки або піклування над дитиною-сиротою або дитиною, позбавленою батьківського піклування, в Єдиному державному реєстрі судових рішень) або рішення районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі її створення), селищної, сільської ради про встановлення опіки або піклування.

У разі подання заяви прийомними батьками, прийомними батьками-вихователями додається електронна копія (фотокопія) рішення районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі її утворення), селищної, сільської ради про влаштування дитини до дитячого будинку сімейного типу або прийомної сім’ї.

До заяви додається електронна копія (фотокопія) довідки про захворювання дитини.

77. У заяві про призначення допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами, зазначаються такі відомості про заявника:

прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

серія (за наявності) та номер, дата видачі паспорта громадянина України, найменування уповноваженого суб’єкта, що видав документ (код), дата закінчення строку дії документа (за наявності);

унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

номер поточного рахунка із спеціальним режимом використання, до якого емітовано електронний платіжний засіб “Дія.Картка”, відкритого в уповноваженому банку (за наявності технічної можливості);

стать;

дата народження;

контактні дані (номер телефону та/або адреса електронної пошти);

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування);

адреса фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб);

тип звернення (первинне, повторне);

міжнародний номер банківського рахунка (IBAN (International Bank Account Number) або номер відділення національного оператора поштового зв’язку;

номер запису в Реєстрі про сформований медичний висновок.

78. У заяві про призначення допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку зазначаються відомості:

1) про заявника, а саме:

прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

серія (за наявності) та номер, дата видачі паспорта громадянина України, найменування уповноваженого суб’єкта, що видав документ (код), дата закінчення строку дії документа (за наявності);

унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

номер поточного рахунка із спеціальним режимом використання, до якого емітовано електронний платіжний засіб “Дія.Картка”, відкритого в уповноваженому банку (за наявності технічної можливості);

стать;

дата народження;

контактні дані (номер телефону та/або адреса електронної пошти);

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування);

фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб);

міжнародний номер банківського рахунка (IBAN (International Bank Account Number) або номер відділення національного оператора поштового зв’язку;

2) відомості про дитину (дітей), на яку (яких) необхідно отримати допомогу (щодо кожної дитини окремо), а саме:

прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності);

серія та номер свідоцтва про народження;

дата народження.

79. У заяві про призначення допомоги для догляду за дитиною “єЯсла” зазначаються такі відомості про заявника:

прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

серія (за наявності) та номер, дата видачі паспорта громадянина України, найменування уповноваженого суб’єкта, що видав документ (код), дата закінчення строку дії документа (за наявності);

унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

номер поточного рахунка із спеціальним режимом використання, до якого емітовано електронний платіжний засіб “Дія.Картка”, відкритого в уповноваженому банку (за наявності технічної можливості);

стать;

дата народження;

контактні дані (номер телефону та/або адреса електронної пошти);

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування);

адреса фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб);

тип звернення (первинне, повторне);

міжнародний номер банківського рахунка (IBAN (International Bank Account Number) або номер відділення національного оператора поштового зв’язку.

80. Під час формування заяви та декларації про доходи та майновий стан (у разі її подання) на Порталі Дія отримуються/підтверджуються такі відомості:

1) з Державного реєстру актів цивільного стану громадян — щодо актового запису про народження;

2) з Єдиного державного демографічного реєстру через єдину інформаційну систему МВС — щодо унікального номера запису, що міститься в зазначеному Реєстрі, з метою верифікації відомостей (даних) про особу та ідентифікації особи в інформаційно-комунікаційних системах, у тому числі реєстрах територіальних громад.

81. Формування заяви припиняється та її подання блокується за допомогою засобів Порталу Дія, якщо зазначені у заяві та декларації (у разі її подання) відомості:

1) подані не в повному обсязі;

2) не підтверджуються відомостями з інформаційно-комунікаційних систем, зазначених у пункті 80 цього Порядку;

3) не узгоджуються між собою.

82. Заявник забезпечує достовірність відомостей, що містяться в заяві та декларації (у разі її подання).

83. Сформована та підписана з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, заява передається засобами Порталу Дія шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами Мінсоцполітики до Пенсійного фонду України за задекларованим або зареєстрованим місцем проживання (перебування) або фактичним місцем проживання (для внутрішньо переміщених осіб) заявника для розгляду відповідно до цього Порядку.

84. Заявник у строки, встановлені цим Порядком, отримує з використанням засобів Порталу Дія інформацію про результати прийнятого органом Пенсійного фонду України рішення.

85. Електронна інформаційна взаємодія між державними електронними інформаційними ресурсами здійснюється з використанням засобів системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

У разі відсутності технічної можливості передачі даних за допомогою системи електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів інформаційна взаємодія суб’єктів інформаційних відносин може здійснюватися з використанням інших інформаційно-комунікаційних систем із дотриманням вимог статті 8 Закону України “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”.

Обмін інформацією здійснюється в електронній формі з дотриманням вимог Законів України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, “Про захист персональних даних”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”.

Додаток
до Порядку

ПЕРЕЛІК
сфер діяльності та кодів категорії діяльності суб’єкта господарювання (Merchant Category Code), оплата яким може здійснюватися за рахунок коштів допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку

Найменування сфери діяльності	Код
Бакалійні магазини, супермаркети	5411
Спеціалізовані продовольчі магазини	5499
Дитячий одяг	5641
Сімейний одяг	5651
Взуттєві магазини: спеціалізоване дитяче взуття	5661
Продаж електронного обладнання	5732
Аптеки	5912
Магазини спорттоварів	5941
Книжкові магазини	5942
Магазини канцелярії: шкільне приладдя, рюкзаки, зошити	5943
Магазини іграшок	5945
Магазини косметики	5977
Інші спеціалізовані роздрібні магазини	5999
Спортивні секції: оплата дитячих футбольних або гімнастичних клубів	7941
Кемпінги: дитячі літні табори	7033
Кінотеатри	7832
Музеї та виставки	7991
Парки атракціонів, цирки, карнавали, дитячі розважальні центри в торгівельно-розважальних центрах	7996
Спортивні клуби, абонементи до спортивних залів	7997
Лікарі (загальна практика)	8011
Стоматологи	8021
Лікарні	8062

Найменування сфери діяльності	Код
Медичні послуги	8099
Початкові та середні школи	8211
Послуги догляду за дітьми (садочки)	8351
Благодійні організації: організації, що допомагають дітям	8398
Послуги догляду із проживанням: дитячі будинки або центри реабілітації	8790”.

2. У Порядку нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування за деякі категорії застрахованих осіб, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2011 р. № 178 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 16, ст. 666; 2014 р., № 66, ст. 1836; 2018 р., № 18, ст. 601; 2025 р., № 55, ст. 3805, № 57, ст. 3940):

1) у пункті 1:

підпункт 2 викласти в такій редакції:

“2) осіб, які здійснюють догляд за дитиною до досягнення нею однорічного віку та відповідно до закону отримують допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомогу при усиновленні дитини;”;

доповнити пункт підпунктом 6 такого змісту:

“6) осіб, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, та непрацюючих осіб, які здійснюють догляд за дитиною віком від одного до трьох років.”;

2) у пункті 2:

в абзаці третьому слово “трирічного” замінити словом “однорічного”;

після абзацу шостого доповнити пункт абзацом такого змісту:

“6) за осіб, зазначених у підпункті 6 пункту 1 цього Порядку, — у розмірі мінімального страхового внеску. ”.

У зв’язку з цим абзаци сьомий і восьмий вважати відповідно абзацами восьмим і дев’ятим;

в абзаці восьмому слово і цифри “у підпунктах 1—4” замінити словами і цифрами “у підпунктах 1—4 та 6”;

3) доповнити Порядок пунктом 2^1 такого змісту:

“2^1. Єдиний внесок за осіб, зазначених у підпункті 6 пункту 1 цього Порядку, сплачується:

1) за осіб, які відповідно до абзацу другого пункту 1^4 розділу VIII “Прикінцеві положення” Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” продовжують отримувати допомогу при народженні дитини, при усиновленні дитини, призначену до набрання чинності Законом України від

5 листопада 2025 р. № 4681-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню материнства (батьківства) з професійною діяльністю”, — без додаткового звернення до Пенсійного фонду України;

2) за інших осіб:

які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, — за їх заявою в довільній формі до Пенсійного фонду України щодо сплати єдиного внеску, до якої додається копія наказу про надання відпуски для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

які не працюють, — за їх заявою в довільній формі до Пенсійного фонду України щодо сплати єдиного внеску, — за відсутності в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування інформації про трудову або іншу діяльність, що передбачають виникнення обов’язку щодо сплати єдиного внеску.

За осіб, які не отримували допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомогу при усиновленні дитини після 1 січня 2026 року, єдиний внесок сплачується, якщо такі особи звернулися із заявою в довільній формі до Пенсійного фонду України щодо сплати єдиного внеску, за період після досягнення дитиною однорічного віку до місяця, в якому дитині виповнюється три роки, але не раніше 1 січня 2026 року. При цьому єдиний внесок не сплачується за періоди роботи або іншої діяльності, що передбачають виникнення обов’язку щодо сплати єдиного внеску.”;

4) підпункт 3 пункту 4 доповнити абзацом такого змісту:

“ у підпунктах 5 і 6 пункту 1 цього Порядку;”;

5) абзац перший пункту 5 після цифр “1—4” доповнити цифрою “, 6”;

6) підпункт 1 пункту 6 після цифри “5” доповнити цифрою “, 6”;

7) у пункті 9:

після абзацу сьомого доповнити пункт новими абзацами такого змісту:

“4) для осіб, зазначених у підпункті 6 пункту 1 цього Порядку:

з дати виходу з відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

з дати працевлаштування особи, яка здійснювала догляд за дитиною віком від одного до трьох років.”.

У зв’язку з цим абзац восьмий вважати абзацом одинадцятим.

3. Абзаци другий і третій пункту 5 Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім’ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги, затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 632 “Деякі питання виплати державної соціальної допомоги” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 61, ст. 1981), викласти в такій редакції:

“частина допомоги при народженні дитини/допомога при народженні дитини, виплата якої проводиться одноразово;

частина допомоги при усиновленні дитини/допомога при усиновленні дитини, виплата якої проводиться одноразово;”.

4. У підпункті 2 пункту 4 Положення про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2020 р. № 783 “Деякі питання Національної соціальної сервісної служби України” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 73, ст. 2300; 2024 р., № 76, ст. 4484):

після абзацу четвертого доповнити підпункт новим абзацом такого змісту:

“здійснює державний контроль за цільовим використанням отримувачами (зокрема фізичними особами) призначеної державної допомоги;”.

У зв’язку з цим абзаци п’ятий — дванадцятий вважати відповідно абзацами шостим — тринадцятим.

5. У Порядку надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка”, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2020 р. № 1180 “Деякі питання надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 99, ст. 3208; 2022 р., № 4, ст. 188; 2025 р., № 19, ст. 1274):

1) пункт 6 викласти в такій редакції:

“6. “Пакунок малюка” надається за бажанням жінки починаючи з 36 тижня вагітності або в закладі охорони здоров’я — наступного дня після народження дитини, або не пізніше трьох місяців з дня народження дитини. “Пакунок малюка” може видаватися отримувачу:

1) закладом охорони здоров’я при народженні дитини — наступного дня після народження дитини;

2) структурним підрозділом з питань соціального захисту населення районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчим органом сільської, селищної, міської ради (далі — місцевий структурний підрозділ з питань соціального захисту населення) за адресою задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування)/місцем проживання внутрішньо переміщеної особи отримувача у разі:

відсутності “пакунка малюка” в закладі охорони здоров’я — протягом 30 календарних днів з дня народження дитини;

народження дитини за межами України — не пізніше трьох місяців з дня народження дитини;

народження дитини поза межами закладу охорони здоров’я — не пізніше трьох місяців з дня народження дитини;

народження дитини на тимчасово окупованих територіях у Донецькій і Луганській областях чи тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя (за умови декларування/реєстрації місця проживання (перебування) отримувача на території України, де органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, або наявності довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи) — не пізніше трьох місяців з дня народження дитини.”;

2) доповнити Порядок пунктом 10^1 такого змісту:

“10^1. У разі коли жінка виявила бажання звернутися за отриманням “пакунка малюка” до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення за адресою задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування)/місцем проживання внутрішньо переміщеної особи починаючи з 36 тижня вагітності у заяві про надання “пакунка малюка”, поданій у паперовій або електронній формі, зазначається інформація про номер запису в Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров’я про сформований медичний висновок про тимчасову непрацездатність категорії “Вагітність та пологи”.”;

3) абзац перший пункту 21 після слів “переліком дитячих товарів” доповнити словами “передусім вітчизняного виробництва”;

3) доповнити Порядок пунктом 22^1 такого змісту:

“22^1. Контроль за цільовим використанням коштів грошової компенсації здійснює Нацсоцслужба та її територіальні органи.”.

6. Пункт 15 Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 79 “Деякі питання призначення і виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” (Офіційний вісник України, 2021 р, № 13, ст. 545; 2025 р., № 55, ст. 3805), доповнити абзацом такого змісту:

“На період призначення допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомоги для догляду за дитиною “єЯсла” відповідно до Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, виплата надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років призупиняється органом Пенсійного фонду України з першого числа місяця, в якому призначено таку допомогу. Виплата надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років поновлюється автоматично з наступного місяця, в якому припинено виплату допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомоги для догляду за дитиною “єЯсла”.”.

7. У Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення соціального захисту дітей та сім'ї, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1474 "Деякі питання соціального захисту дітей та сім'ї" (Офіційний вісник України, 2023 р., № 4, ст. 316; 2025 р., № 59, ст. 4047, ст. 4058, № 62, ст. 4246, № 93, ст. 6555):

1) у пункті 3:

в абзаці четвертому слово і цифри "підпунктах 2, 3" замінити словом і цифрами "підпунктах 1—3", а після цифри "13" доповнити цифрою ", 18";

абзац шостий виключити;

2) у пункті 4:

підпункт 1 після слів "допомоги при народженні дитини" доповнити словами ", допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку";

підпункт 16 після слів "постановою Кабінету Міністрів України від 7 липня 2025 р. № 809 "Деякі питання надання одноразової грошової допомоги учням перших класів "Пакунок школяра" доповнити словами і цифрами ", а також її виплату в наступних роках, починаючи з 2026 року;";

доповнити пункт підпунктом 18 такого змісту:

"18) виплату допомоги при народженні першої та кожної наступної дитини у розмірі 50 000 гривень відповідно до Порядку надання допомоги при народженні дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2025 р. № 1805 "Деякі питання надання державної допомоги сім'ям з дітьми".";

3) в абзацах першому — шостому і дев'ятому підпункту 1^1 пункту 6 слово і цифри "підпунктах 2, 3" замінити словом і цифрами "підпунктах 1—3", а після цифри 13 доповнити цифрами ", 18".

8. У Порядку надання комплексної електронної публічної послуги "єМалятко", затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2023 р. № 853 "Деякі питання надання комплексної електронної публічної послуги "єМалятко" (Офіційний вісник України, 2023 р., № 79, ст. 4496):

1) у пункті 3:

після абзацу десятого доповнити пункт абзацом такого змісту:

"10) призначення допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку.".

У зв’язку з цим абзац одинадцятий вважати відповідно абзацом дванадцятим;

2) абзац перший пункту 16 після слів “допомоги при народженні дитини” доповнити словами “, допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку”.

9. У постанові Кабінету Міністрів України від 7 липня 2025 р. № 809 “Деякі питання надання одноразової грошової допомоги учням перших класів “Пакунок школяра” (Офіційний вісник України, 2025 р., № 62, ст. 4246, № 82, ст. 5597):

1) у пункті 2 слова “за програмою “Соціальний захист дітей та сім’ї” замінити словами і цифрами “за програмою “Соціальний захист дітей та сім’ї”, а також Міністерству соціальної політики, сім’ї та єдності на наступні роки, починаючи з 2026 року”;

2) у Порядку надання одноразової грошової допомоги учням перших класів “Пакунок школяра”, затвердженому зазначеною постановою:

пункт 1 викласти в такій редакції:

“1. Цей Порядок визначає механізм та умови надання одноразової грошової допомоги учням перших класів “Пакунок школяра” (далі — одноразова грошова допомога), що виплачується для придбання необхідного учню шкільного приладдя (канцелярських товарів), книжок, дитячого одягу та взуття передусім вітчизняних виробників для задоволення базових потреб у проходженні освітнього процесу.”;

у пункті 2:

абзац четвертий після слів “закладу освіти” доповнити словами “один раз”;

абзац п’ятий виключити;

у пункті 7:

абзац перший після слів і цифр “починаючи з 15 липня” доповнити словами і цифрами “(починаючи з 2026 року — з 15 червня)”;

абзац другий після слів і цифр “до 15 листопада” доповнити словами і цифрами “(починаючи з 2026 року — до 1 листопада)”;

абзац перший пункту 10 після слів і цифр “до 15 листопада” доповнити словами і цифрами “(починаючи з 2026 року — до 1 листопада)”;

абзац перший пункту 11 після слів і цифр “до 15 листопада” доповнити словами і цифрами “(починаючи з 2026 року — до 1 листопада)”;

доповнити Порядок пунктами 15^1 — 15^9 такого змісту:

“15^1. У разі коли під час проведення МОН або Пенсійним фондом України перевірок поданих даних виникають сумніви щодо достовірності відомостей, на яких ґрунтується призначення одноразової грошової

допомоги, Пенсійний фонд України має право тимчасово призупинити здійснення виплат та ініціювати перед уповноваженим банком призупинення витратних операцій за спеціальним рахунком отримувача до завершення перевірки та підтвердження або спростування права отримувача на отримання такої допомоги. Строк проведення такої перевірки не може перевищувати одного місяця з дня прийняття рішення про призупинення виплат або витратних операцій. У разі встановлення після виплати одноразової грошової допомоги обставин, які свідчать про відсутність в отримувача права на її отримання відповідно до законодавства, зокрема в разі виявлення закладом освіти або МОН факту неправильно поданих або внесених відомостей щодо статусу учня першого класу до автоматизованого комплексу менеджменту, заклад освіти невідкладно інформує МОН, а МОН — Пенсійний фонд України. Територіальні органи Пенсійного фонду України інформують отримувача про необхідність повернення неправомірно отриманої одноразової грошової допомоги в повному обсязі та визначають строки її повернення.

15^2. У разі встановлення факту неправомірного отримання одноразової грошової допомоги інформування отримувача здійснюється територіальними органами Пенсійного фонду України. Заклад освіти, який подав відповідні відомості до автоматизованого комплексу менеджменту, також повідомляє отримувача (законного представника учня) про встановлений факт неправомірного отримання одноразової грошової допомоги.

15^3. Факт неправомірності отримання одноразової грошової допомоги вважається встановленим у разі:

внесення закладом освіти до автоматизованого комплексу менеджменту недостовірних, некоректних або помилкових відомостей щодо статусу учня першого класу;

подання отримувачем документів або відомостей, що містять недостовірну інформацію;

приховування отримувачем даних, які мають значення для призначення або виплати допомоги;

надходження до Пенсійного фонду України інформації з державних інформаційно-комунікаційних систем, що спростовує право отримувача на отримання одноразової грошової допомоги.

15^4. Уповноважений банк з дня отримання повідомлення Пенсійного фонду України про встановлення факту неправомірного отримання одноразової грошової допомоги зупиняє здійснення витратних операцій за спеціальним рахунком отримувача.

Залишок коштів, що обліковується на спеціальному рахунку на момент отримання такого повідомлення, уповноважений банк невідкладно перераховує на рахунок Пенсійного фонду України. У разі коли сума коштів, що залишилася на спеціальному рахунку, є меншою за суму неправомірно отриманої допомоги, отримувач повертає різницю між сумою неправомірно отриманої одноразової грошової допомоги та сумою, перерахованою уповноваженим банком.

15^5. Повернення неправомірно отриманої одноразової грошової допомоги здійснюється отримувачем добровільно шляхом перерахування коштів на поточний рахунок Пенсійного фонду України, відкритий в АТ "Ощадбанк". Повернення може здійснюватися частинами із щомісячною сплатою до повного погашення суми заборгованості.

15^6. У призначенні платежу щодо повернення неправомірно отриманої одноразової грошової допомоги отримувач зазначає підставу повернення та свої ідентифікаційні дані (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта громадянина України). Реквізити платіжної інструкції, за якою було здійснено первинне перерахування коштів, та інші необхідні дані для правильного зарахування повернутих коштів зазначаються Пенсійним фондом України у повідомленні про необхідність повернення одноразової грошової допомоги.

15^7. У разі невиконання отримувачем вимог щодо добровільного повернення неправомірно отриманої одноразової грошової допомоги її стягнення здійснюється в судовому порядку.

15^8. АТ "Ощадбанк" не пізніше наступного операційного дня з дня перерахування коштів отримувачу або їх повернення на рахунок банку надсилає Пенсійному фонду України інформацію про проведені операції із застосуванням кваліфікованої електронної печатки.

15^9. Одноразова грошова допомога, передбачена цим Порядком, призначається та виплачується щодо учня першого класу один раз у зв'язку з його зарахуванням до першого класу. У разі неправомірного отримання одноразової грошової допомоги та її неповернення отримувачем повторне призначення зазначеної допомоги щодо такого учня не здійснюється.";

пункти 17 і 18 викласти в такій редакції:

"17. Мінфін здійснює верифікацію інформації про отримувачів одноразової грошової допомоги, яким було перераховано грошові кошти, відповідно до Закону України "Про верифікацію та моніторинг державних виплат" (крім даних, зазначених в абзаці першому пункту 6 цього Порядку), верифікація яких починає здійснюватися Мінфіном після технічної реалізації обміну даними між Мінфіном та ДМС щодо інформації про оформлення документів для виїзду за кордон дітей).

З метою здійснення верифікації інформації між Мінфіном і Пенсійним фондом України укладається договір про інформаційну взаємодію, яким регулюються питання щодо механізму та каналів інформаційного обміну, строків, обсягу та змісту інформації, що передається в межах такої інформаційної взаємодії.

Пенсійний фонд України опрацьовує отримані від Мінфіну рекомендації у строк, визначений Законом України “Про верифікацію та моніторинг державних виплат”.

18. Контроль за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги особами, зазначеними в абзаці першому пункту 2 цього Порядку, здійснюється Нацсоцслужбою та її територіальними органами з метою забезпечення дотримання прав дітей.

Контроль за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги здійснюється шляхом проведення відвідувань отримувача одноразової грошової допомоги за наявності не менш як однієї з таких підстав:

рекомендації Мінфіну за результатами верифікації відповідно до Закону України “Про верифікацію та моніторинг державних виплат”;

інформації, отриманої від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, служб у справах дітей, органів Пенсійного фонду України;

повідомлення підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності;

звернення фізичних або юридичних осіб щодо можливого нецільового використання одноразової грошової допомоги.

Контроль за цільовим використанням одноразової грошової допомоги здійснюється на підставі рішення керівника або заступника керівника територіального органу Нацсоцслужби.

Контроль за цільовим використанням одноразової грошової допомоги здійснюється не пізніше ніж протягом 10 робочих днів з дати прийняття рішення про його проведення.

Отримувач одноразової грошової допомоги повідомляється про здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги не менш як за три календарних дні до його проведення телефоном або іншим засобом зв’язку, що забезпечує фіксацію повідомлення.

До здійснення контролю за цільовим використанням одноразової грошової допомоги залучаються:

посадові особи територіального органу Нацсоцслужби;

представники служби у справах дітей відповідної територіальної громади;

представники органів місцевого самоврядування;

за необхідності — фахівці із соціальної роботи, психологи, соціальні педагоги.

Кількість посадових осіб, які здійснюють контроль за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги, становить не менш як три особи.

Обласні та Київська міська військові адміністрації, територіальні громади сприяють організаційному забезпеченню здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги.

Під час здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги встановлюється:

факт цільового або нецільового використання коштів одноразової грошової допомоги;

забезпечення базових індивідуальних потреб дитини, зокрема наявність: шкільного приладдя, книг, дитячого одягу та взуття відповідно до віку та сезону, дотримання прав дитини під час використання коштів одноразової грошової допомоги.

У межах здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги територіальний орган Нацсоцслужби має право звертатися до:

закладів освіти — щодо наявності у дитини необхідного для навчання приладдя;

служб у справах дітей відповідних районних, районних у містах, міських, селищних, сільських рад — щодо наявної інформації про умови проживання дитини, дотримання її прав та законних інтересів, а також вжиті або заплановані заходи із захисту прав дитини;

до надавачів соціальних послуг — щодо отримання дитиною соціальних послуг.

Дитина має право висловити свою думку. За згодою дитини проводиться бесіда з метою з’ясування рівня задоволення її індивідуальних потреб.

Отримувач коштів одноразової грошової допомоги має право за власним бажанням:

надати чеки, квитанції, довідки або інші документи, що підтверджують цільове використання коштів одноразової грошової допомоги;

надати письмове пояснення щодо використання коштів одноразової грошової допомоги.

Неподання зазначених документів не є підставою для автоматичного визнання нецільового використання коштів одноразової грошової допомоги.

У разі недопущення до здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги уповноважена особа складає відповідний акт у довільній формі у двох примірниках, який підписується особами, залученими до здійснення такого контролю.

За результатами здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги посадові особи територіального органу Нацсоцслужби складають акт про здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги “Пакунок школяра” у двох екземплярах за формою згідно з додатком 3 до цього Порядку.

Посадова особа територіального органу Нацсоцслужби протягом одного робочого дня передає акт про здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги органу Пенсійного фонду України за місцем перебування на обліку отримувача одноразової грошової допомоги.

У разі коли за результатами здійснення контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги виявлено, що отримувач використав одноразову грошову допомогу не за цільовим призначенням, територіальні органи Пенсійного фонду України повідомляють отримувачу про необхідність повернення отриманої одноразової грошової допомоги у повному обсязі та строки її повернення. Кошти одноразової грошової допомоги повертаються отримувачем на поточний рахунок Пенсійного фонду України, відкритий в АТ “Ощадбанк”, з якого здійснювалося перерахування.

Сума виплаченої одноразової допомоги, використана не за цільовим призначенням, повертається отримувачем добровільно.

У разі неможливості добровільного повернення сум одноразової грошової допомоги такі суми стягуються в судовому порядку.

Інформація про здійснені відповідно до абзацу першого цього пункту заходи контролю щодо цільового використання коштів одноразової грошової допомоги подається Нацсоцслужбою до Мінсоцполітики та в копії до Державної служби у справах дітей за визначеними Мінсоцполітики графіком та формою.”;

доповнити Порядок додатком 3 такого змісту:

“Додаток 3
до Порядку

_____
(найменування органу, що здійснює контроль за цільовим використанням отримувачем коштів одноразової грошової допомоги “Пакунок школяра” (далі — одноразова грошова допомога)

АКТ
про здійснення контролю за цільовим використанням
отримувачем коштів одноразової грошової допомоги
“Пакунок школяра”
від ___ _____ 20__ р.

на _____,
(прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) дитини, дата народження дитини)

яка проживає за адресою _____

та відвідує заклад освіти _____.

Посадовими особами _____
(прізвище, ім’я, по батькові (за наявності), посада, місце роботи)

_____

_____

у присутності _____
(прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) матері/батька, іншого законного представника дитини, який є отримувачем одноразової грошової допомоги)

_____
(прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) іншої особи, яка присутня під час здійснення контролю)

____ _____20___ р. було здійснено контроль за цільовим використанням отримувачем коштів одноразової грошової допомоги.

Під час здійснення контролю встановлено, що отримувач коштів одноразової грошової допомоги:

забезпечив базові індивідуальні потреби дитини з використанням коштів отриманої одноразової грошової допомоги у повному обсязі, визначеному законодавством;

не забезпечив потреби дитини _____
(зазначити, які)

_____.

Документальне підтвердження цільового використання отримувачем коштів одноразової грошової допомоги (надається за його бажанням);

надав для ознайомлення чеки, квитанції, довідки та інші документи для підтвердження цільового використання коштів _____
(зазначити, які саме)

_____;

надав письмове пояснення щодо цільового використання коштів одноразової грошової допомоги;

зазначив заклад торгівлі, в якому придбано необхідне учню першого класу шкільне приладдя (канцелярські товари), книги, дитячий одяг та взуття

_____
_____
_____

За результатами бесіди з дитиною (у разі її проведення) з'ясовано, що отримувачем коштів одноразової грошової допомоги:

☐ забезпечуються потреби дитини;

☐ не забезпечуються потреби дитини.

Висновок щодо цільового використання коштів одноразової грошової допомоги на дитину:

_____
_____
_____
_____.

Підписи посадових осіб, які брали участь у здійсненні контролю за цільовим використанням коштів одноразової грошової допомоги:

_____ (прізвище та ініціали)	_____ (підпис)
_____ (прізвище та ініціали)	_____ (підпис)
_____ (прізвище та ініціали)	_____ (підпис)
_____ (прізвище та ініціали)	_____ (підпис)

_____ _____ 20__ р.".

_____